СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ XIII. Скрентонъ, Па., Четверъ 29-го Червня, 1905. Число 26. — Vol. XIII. Scranton, Pa., Thursday, June 29, 1905. No. 26

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Червень.

29	Ч.	Тихона еп.
30	П.	Мануила
1	С.	Липень. Леонт., Ипаєія
2	Н.	2. по Сош. Пр. Євхар.
3	П.	Методія
4	В.	Юліяна еп.
5	С.	Евзевія, Юліяна муч.

— ВЕЛИКЕ нещасте приключило ся дня 16-ого юнія недалеко Алеґені, Па. Зелѣзничій робôтникъ Ив. Мазуръ ѣхавъ треномъ до роботы, а коли приѣхавъ на мѣсце, и вылазивъ другимъ бокомъ, нагло надъѣхавъ експресъ и рознѣсъ го на кусники. Небôщикъ походивъ зъ Галичины, зъ села Лупушниця, пов. Добромыль и полишивъ въ краю жѣнку и дробнѝ дѣти. Зразу належавъ до Братства Усп. Пр. Богородицѣ въ Алеґені, але вôдтакъ переставъ платити и выступивъ. На нѣмъ маемо страшный примѣръ для людей, що не дбають о забезпечене своеи родины.

П. Ґ.

— ВЪ стейтѣ Алабама въ минувшôмъ роцѣ було 5788 случаѣвъ божевôльля. Въ чотырохъ тысячахъ выпадкôвъ причиною божевôльля була нужда, голодъ, невôдрадне положене матеріяльне. Въ 347 выпадкахъ спричинило божевôльле надмѣрне курене папѣросôвъ. Нещасна любовъ помѣшала розумъ въ 45 случаяхъ. Зъ морфінованя збожеволѣло 47 осôбъ, а 27 зъ инфлюенціи.

— КИТАЙЦѢ таки на добре взяли ся бойкотувати американьскѝ товары. Недавно вôдбули ся въ Тентсіні великѝ зборы въ цѣли пропаґанды некупованя американьскихъ товарôвъ. На тыхъ зборахъ було 600 делеґатôвъ и ухвалено много резолюцій. Хтобы спроваджувавъ, продававъ, або куповавъ американьскѝ товары, заплатить 50.000 таельсôвъ кары. Мае се бути пôмста Китайцѣвъ за се, що ихъ не впускають до Сполученыхъ Державъ.

— КОХЕНЪ Исаакъ зъ Ню-Йорку мавъ бульдоґа, котрого не хотѣвъ спродати навить за $250. Одного дня хтось вкравъ Когенови бульдоґа. Въ великôй розпуцѣ пôшовъ Когенъ до поліціи и зажадавъ ґенерального аларму за псомъ, а коли йому вôдмовили, пôшовъ на Коні Айлендъ до професора Абе Гохмана, читача гадокъ и вѣщуна и вôдъ него довѣдавъ ся правды. Якійсь Бернштайнъ, що продае ковбаски на концѝ тои улицѣ, мае у себе Когена бульдоґа. Утѣшеный Когенъ взявъ полісмена и въ сказанôмъ мѣсци справдѣ знайшовъ своего пса, и такъ нимъ утѣшивъ ся, що навить не жадавъ покараня злодѣя.

— ВЪ Йорквилъ, Н. Дж. выбивъ Едвардъ Брокманъ выставове вôкно въ склепѣ, щобы въ сей спосôбъ дôстати ся до вязницѣ. Брокмана справдѣ арештовано, а пôдчасъ слѣдства довѣдавъ ся судія, що коло Брокмана була велика нужда, такъ що гинувъ зъ голоду. Передъ тымъ мавъ роботу въ якôйсь аптицѣ, але опôсля стративъ те мѣсце, и до теперь не може нѣчого собѣ знайти. Брокмана вôддано пôдъ опѣку добродѣйного товариства.

— ВЪ Ютика, Н. Й. на цирковôмъ пляцу вôдбувавъ ся пікнікъ. На той пікнікъ прийшло кôлькохъ Италійцѣвъ, и непрошенѝ взяли бочку пива и зачали пити. Въ наслѣдокъ того прийшло до бійки, пôдчасъ котрои Италіянець Ґутіяно вытягнувъ револьверъ и два разы стрѣливъ до учасникôвъ пікніку, котрѝ хотѣли вôдобрати йому пиво. Одна куля трафила Ергарда въ рамя, а друга Ґіля въ живôтъ. Вôдтакъ Ґутіяно зачавъ утѣкати и скочивъ до рѣки Томагавкъ, щобы переплысти на другій бôкъ. При березѣ однакъ замотавъ ся и потонувъ. Поцѣленый кулею въ живôтъ, Ґіль померъ въ пару хвиль, а Ергардъ кôнчить жите въ шпиталю. Такъ гарно закôнчивъ ся пікнікъ.

— ВЪ Ню Йорку при 165 улици, надъ рѣкою Гудсонъ, высадило въ воздухъ величезный котелъ. Експльозія була страшна. Воздухъ заповнивъ ся вôдломками зелѣза, котрѝ вôдтакъ спадали на землю и ранили людей. Кусники зелѣза падали на рѣку, и зранили тамъ чотырохъ людей, що плили човномъ. Будинокъ, де той котелъ находивъ ся, цѣлковито знищеный. Поки що звѣсно, що двохъ людей згинуло, а бôльше якъ трийцять було такихъ, що мусѣли пôйти до шпиталю. Декотрѝ зъ нихъ смертельно раненѝ. Причина експльозіи незвѣсна. Правдоподôбно було въ котлѣ за мало воды.

— ВЪ Мінесотѣ и заходнôмъ Висконзинѣ шалѣла дня 18 червня страшна буря. Рѣки повыливали и знищили 4 зелѣзничѝ мосты, а въ многихъ мѣсцяхъ ушкодило зелѣзну дорогу. Вôдъ громôвъ запалили ся многѝ домы и стайнѣ, при чѣмъ згинуло много худобы. Зъ людей знайдено доси два трупы. Загаломъ буря зробила шкоды на кôлька міліонôвъ.

— Дня 30 серпня с. р. буде цѣлковите затьмѣне сонця. Въ тôй цѣли каліфорнійск'й астрономічный институтъ готовить кôлька експедицій, щобы се затьмѣне обсервовати зъ рôжныхъ мѣсць на земской кули. Одна експедиція ѣде до Испаніи, до Мадриту, друга до Єгипту, а трета на Лябрадоръ. Найзнаменитшѝ астрономы свѣта беруть участь въ тыхъ експедиціяхъ.

— ЗРÔСТЪ населеня мѣста Чікаґо йде скорше на передъ чимъ у другихъ мѣстахъ. Пôсля послѣдного обчисленя, Чікаґо мае теперь 2 міліоны 253 тысячѣ мешканцѣвъ.

— ПОВѢШЕНЄ Гоха, убійцѣ жѣнокъ знова вôдложено на тыждень, на домагане ся його оборонцѣвъ. Єсли процесъ не буде вôдновленый, тогдѣ засудъ смерти зôстане выконаный дня 30 червня.

— НА припорученє президента юніи майнерôвъ Мичеля, оплата принятя до рейону твердого угля зôстане знижена зъ $10. на $2., щобы въ сей спосôбъ збôльшити якъ найскорше число членôвъ. Мичель стремить всѣма силами до того, щобы число членôвъ зросло до 100 тысячь, маючи надѣю, що тогдѣ приневолить компанистôвъ до признаня 8-годинного дня працѣ.

— НЕУДАТНЫЙ нападъ на тренъ выконавъ якійсь незвѣсный розбишака, недалеко Такомы Ваш. Якійсь чоловѣкъ выскочивъ на машину и коли она була въ руху, зъ револьверомъ въ рукахъ приказавъ машиністови затримати поѣздъ въ означенôмъ мѣсци, де розложеный огонь. Машиністъ однакъ еще зъ бôльшимъ поспѣхомъ пустивъ машину, и минувъ означене мѣсце. Бремзеръ завважавъ, що на машинѣ щось дѣе ся и поспѣшивъ машиністови на помôчь. Въ тôй хвилѣ напастникъ выстрѣливъ кôлька разôвъ зъ револьвера не зранивши нѣкого и выскочивъ зъ потягу.

— ВЪ Пельгамъ, Н. Й. муринъ Спенцеръ Мілеръ дôставъ листъ слѣдуючого змѣсту: До Спенцера Мілера. Отсымъ повѣдомляемо васъ, що до першого серпня маете опустити наше мѣсто, бо въ противнôмъ случаю дôмъ вашъ зôстане динамітомъ высадженый въ воздухъ, а родина ваша зôстане убита. Товариство чорнои руки. Мілеръ е одинокимъ муриномъ, що мешкае въ Пельгамъ. Поліція стереже його дому.

— ТОРГОВЕЛЬНЕ товариство въ Колорейдо поручило своимъ урядникамъ скликати конґресъ, котрый бы мавъ застановитись надъ способомъ звернення еміґраціи въ заходнѝ державы. Звернено ся также до ґубернаторôвъ тамошныхъ державъ, щобы вызначили по пять делеґатôвъ. Часъ и мѣсце конґресу будуть установленѝ.

— ПОГОЛОСКА, немовбы шведскій король Оскаръ зрѣкъ ся престола въ корысть сына, показуе ся неправдивою. Теперь веде ся ся дебата, якъ полагодити спôръ зъ Норвеґіею.

— ВЪ Бруклинѣ, Н. Й. молодый 14-лѣтный хлопець побивъ свою учительку въ школѣ за те, що она його упôмнула за невластиве заховуване ся въ школѣ. Молодый розбишака ударивъ учительку кôлька разôвъ въ лице и розбивъ еѣ окуляры такъ нещасливо, що кусники шкла дôстали ся до ока. Учительцѣ грозить утрата одного ока. Молодого злочинця замкнено пôдъ ключь, правдоподôбно пôйде до поправчого заведеня.

— ВЪ Нюарку, Н. Дж. заскаржила передъ судъ ніґерского священика одна муринка за те, що вôнъ еѣ обôкравъ. Прикладный сей священикъ прийшовъ одного разу до хаты высше згаданои муринки, и принѣсъ еѣ радôсну вѣдомôсть, що померъ якійсь еѣ своякъ и полишивъ еѣ въ спадку 14 тисячь долярôвъ. Однакъ зажадавъ вôдъ неѣ грошей на телеґрамы, бо треба тамъ телеґрафовати, щобы не пропали грошѣ. Жѣнка пôшла до другои хаты по атраментъ и полишила на столѣ мошонку зъ 12 дол. Коли вернула, грошей вже не знайшла, однакъ мала еще $11 и тѝ дала на телеґрамы, жалуючи ся передъ попомъ, що десь пропало еѣ $12. Пôпъ еѣ потѣшавъ, що грошѣ знайдуть ся. Урадована муринка ожидала теперь спадку, а коли переконала ся, що то циганьство, чесного попика вôддала въ руки справедливости. Пôдчасъ росправы показало ся еще бôльше ошуканьствъ того священика.

— ЗЪ послѣдныхъ телеґрамъ зъ Росіи довѣдуемо ся про нечуванѝ заворушеня въ Лодзѣ и Варшавѣ. Въ Лодзѣ повстали всѣ робôтники и ставили нечуваный опôръ вôйску. Прийшло до страшного проливу крови. Робôтники ставили по улицяхъ барикады и стрѣляли до вôйска. Пôдчасъ борбы зъ вôйскомъ згинуло 243 жидôвъ и 218 христіянъ. Сѣмсотъ осôбъ раненыхъ. Богато убитыхъ и раненыхъ е по сторонѣ вôйска. Теперь улицѣ роять ся вôдъ козакôвъ и пѣхотинцѣвъ, и въ части приверено порядокъ. Робôтники въ части вернули до роботы. Бôльше якъ 12.000 мешканцѣвъ Лодзѣ зô страху передъ заворушенями опустило мѣсто.

Подôбныхъ заворушень побоюе ся правительство въ Варшавѣ, де заносить ся на страйкъ ґенеральный. Спроваджено тутъ 34 баталіоны пѣхоты, щобы придавити рсбôтничѝ заворушеня.

Въ Лодзѣ оголошено станъ вымковый, то е, що надъ выновниками сейчасъ наступае выконане кары.

— ДНЯ 10. липня приѣде президентъ Рузвелтъ до Вилксберъ, Па. и буде мавъ промову на зборахъ майнерôвъ. Выконавчій комітетъ сполученыхъ майнерôвъ постановивъ запросити на тѝ зборы также и властителѣвъ копалень, позаякъ надѣють ся, що Рузвелтъ порушить въ своѣй промовѣ справу руху майнерôвъ, що мае наступити въ слѣдуючôмъ роцѣ.

— ВЪ Ґрендъ Лейкъ, Коло. панѣ Ґреґъ въ приступѣ божевôльля убила чотырохъ своихъ сынôвъ въ вѣцѣ вôдъ 6 мѣсяцѣвъ до 8 лѣтъ, а вôдтакъ хотѣла вôдобрати собѣ жите. Станъ еѣ е безнадѣйный.

— МѢСТО Ню-Йоркъ выдасть въ тôмъ роцѣ на запомогу бѣдныхъ 7 міліонôвъ 841 тысячь долярôвъ. Така сама сума грошей йде на запомогу бѣдныхъ въ прочôй части державы Ню-Йоркъ. Державный контрольоръ Отто Кельсей обчисливъ, що держава Ню-Йоркъ дае на добродѣйнѝ цѣли 63 процентъ своего посередного доходу. На добродѣйнѝ товариства вразъ зъ заведенями для божевôльныхъ выдано въ тôй державѣ минувшого року 8 міліонôвъ 550 тысячь дол. Обчислено, що мѣсто Ню-Йоркъ вразъ зъ безчисленными приватными заведенями добродѣйными и поодинокими горожанами выдасть въ бѣжучôмъ роцѣ на добродѣйнѝ цѣли 13 міліонôвъ долярôвъ. Якъ разъ тôлько грошей потрѣбно на удержане грецкого королѣвства.

— ЗЪ Винипеґъ, Ман., Канада пишуть намъ:

Дня 17-го червня в суботу на отвореню Народного Дому відбув ся вечерок, з передмововою, зі сьпівами, деклямаціями, монольоґом і діальоґом, котрим заняв ся Кружок Руско-Українськоі Молодіжи. Вечерок випав не зле і в добрім настрою духа — та на жаль публика руска не прибула. Сором для нас Русинів, аби на тільки нас в Винипеґу так мало зійшлось! Аж серце болить таке бачити — щоб Русини орґанізувались в одну громаду, а то деморалізують ся інтриґами других. Коби до Кулявого на „Косцюшки“ то повно було б Русинів (бо руске видіти не так смакуе як польске декотрим Русинам). Кождий аматор виступав на сцену з енерґією, та побачивши так мало Русинів, якось сумно зробилось єму на серцю і подумав — нема ту Русинів. А я зі своеі сторони скажу, що не менше кождого зібраного Русина тее вражало.

Братя! Чи ми і далі так будем орґанізуватись і слухати інтриґ одиниць? Чи наступить коли в нас власна воля думок і одна тут дорога? Чи може здеморалізовані зведем ся? Нім що, то сором і ганьба для виниецьких Русинів.

Участник.

Збирайте жертвы на Рускій Нар. Фондъ

СМѢШНЕ.

Сынъ (до мамы): Мамо! та чого вы ковбасу зъѣли? Та, та прецѣнь пôстъ!

Мама: Дитино моя, я якъ дôстану що въ руки то мушу зъѣсти, бо я негодна стерпѣти, не годнамъ стримати ся.

Сынъ: Ага, мамо, то вы зато нѣколи не принесете ми колача якъ идете зъ Ґорлиць.

Зъ жѣночого Вѣча.

Начерк статутів для жіночої орґанізації в Америці. — Реф. п. Галя Констанкевич.

Ціль орґанізациї.

1. Запомагати членів-сестер на случай хворости, каліцтва і нещастя, а в случаю смерти уділяти посмертні запомоги полишившим ся сиротам та спадкоємцям.

2. Ширити просьвіту межи руским жіноцтвом в Америці через закладане курсів для науки читаня і писаня; засновуване жіночих читалень і видаване в міру можности часописи і книжок займаючих ся жіночими справами.

3. Розбуджувати і скріпляти у руских жінок руске почуте національне.

Обовязки сестер-членів і їх права.

4. Членом орґанізациї може стати кожда чесна Русинка без взгляду на політичні і релігійні пересьвідченя, коли головний уряд еї приняте затвердить. Приняті будуть лише вповні здорові сестри межи 14 а 45 літ віку.

5. В кождій місцевости де збере ся бодай 6 сестер, заложить ся сестрицтво, котре вибере свій власний місцевий уряд, складаючий ся з предсідательки, касієрки і секретарки.

6. Кожда сестра, котра хоче вступити до орґанізації, мае заплатити вступне 50 центів.

7. Кожда сестра буде платити свое місячне в місцевім сестрицтві після свого віку і висоти посмертної запомоги.

8. Орґанізація буде платити три роди посмертної запомоги: на $200, $400 і $600. Кожда сестра вибере собі отже таку запомогу, на яку еї стати.

9. Кромі звичайного місячного, будуть сестри платити по 10 ц. місячно на Фонд резервовий, видаване часописи і видатки адміністраційні.

10. Скаля уложена після віку на суму $200.

Вік	Місячне	Вік	Місячне	Вік	Місячне
15 літ	19 ц.	26 літ	30 ц.	36 літ	49 ц.
16 ,,	20 ,,	27 ,,	31 ,,	37 ,,	53 ,,
17 ,,	21 ,,	28 ,,	32 ,,	38 ,,	57 ,,
18 ,,	22 ,,	29 ,,	33 ,,	39 ,,	60 ,,
19 ,,	23 ,,	30 ,,	35 ,,	40 ,,	63 ,,
20 ,,	24 ,,	31 ,,	37 ,,	41 ,,	66 ,,
21 ,,	25 ,,	32 ,,	39 ,,	42 ,,	70 ,,
22 ,,	26 ,,	33 ,,	41 ,,	43 ,,	75 ,,
23 ,,	27 ,,	34 ,,	43 ,,	44 ,,	82 ,,
24 ,,	28 ,,	35 ,,	46 ,,	45 ,,	90 ,,
25 ,,	29 ,,				

Єсли хто обезпечуе ся на $400 або $600 то місячне буде два а взглядно три рази висше.

11. Хто забезпечить ся на $200, то на случай смерти мужа дістане підпору $75, хто на $400, той дістане по мужеви $150, а хто на $600, той $225 по мужеви дістане. Повисші суми будуть відтягнені від посмертного сестри.

12. Кожда сестра мае право бути вибрана до всіх урядів місцевих і головних.

13. Кожда сестра обовязана бути доброю Русинкою на ділї і слові. В домашнім уживаню мае говорити по руски і всякими способами старати ся о розвій і добро руского народа, через підпиране руских институций. Сестра, котра зміняла би свою народність, зістане виключена із орґанізації.

Головний уряд.

14. Головний уряд становлять:
1) Предсідателька;
2) Заступниця предсідательки;
3) Касієрка;
4) Секретарка;
5, 6, 7) Три контрольорки;
8) Інспекторки (або люстраторки);
9) Помічниця інспекторки.

15. Задачею предсідателька есть заступати орґанізацію всюди, де зайде потреба і старати ся, щоби ціле діловодство орґанізації вело ся точно і справно.

16. Касієрка завідуе майном товариства. Она зложить заруку після висоти означеної конвенцією.

17. Секретарка веде всі книги товариства. Она переписуе ся з місцевими сестрицтвами, веде другу касову книгу і взагалї веде ціле діловодство товариства.

18. Контрольорки кілька разів до року пересмотрюють рахунки товариства.

19. Інспекторка буде помагати місцевим сестрицтвам в їх орґанізованю, буде на зазив їздити на осмотр каси і роботи місцевих сестрицтв, та взагалї буде помічною кождому місцевому сестрицтву у всіх предприемствах. Кошта дороги мае всегда покрити то сестрицтво, котре еї взивае.

20. Заступниці мають заступати у всіх діланях тих, котрих їм прийде ся заступати.

21. Усю силу в орґанізації мае конвенція, котра збере ся по кождих двох роках в місяци маю в місцевости означеній на послїдній конвенції.

22. Головний уряд вибирае ся більшостию голосів на конвенції на протяг 2 років.

23. Кожде сестрицтво мае право вислати одну делеґатку. Сестрицтва, котрі будуть мати висше 50 членів, могуть вислати 2—3 і більше делеґаток, числячи на кождих 50 одну делеґатку. Кошта дороги і удержане делеґатки поносять сестрицтва.

24. На кождій конвенції вибирае ся спеціяльну предсідательку, еї заступницю і дві секретарки на тую конвенцію і контрольну комісію з 5 делеґаток для провіреня книг і рахунків.

Додаткові постанови.

25. Сестра, котра через три місяці не платить свого місячного, зістане виписана з орґанізації.

26. Кожда сестра одержить свою членьску грамоту, на котрій буде виписане, на кого она призначила свое посмертне.

27. Секретарка головна буде вести докладний спис всїх сестрицтв і належачих до них сестер так, що буде докладно представлене, чи кожда сестра заплатила свою належність і на кого записала посмертне.

28. Кожда сестра мае мати членьску книжочку, в котрій будуть вписовані еї місячні вкладки.

29. Фонди товариства будуть уміщені на відповідний процент в безпечних інституціях — по можности руских.

30. На случай тяжкого каліцтва, коли би котра з сестер утратила ногу, або руку, або одно око, тоді дістане четверту часть з своєї запомоги, котра відтрутить ся від посмертного.

31. На случай, колиби сестра в наслїдок припадку утратила обое очий, або зістала цілковитою калікою, нездібною раз на все до ніякої роботи, тоді еї виплатить ся ціла запомога до еї рук, однак із тим, що усмотрений орґанізацією лікар видасть рішучий осуд, що тая сестра справді стала нездібною до праці, без ніякого сумніву — на протяг цілого житя.

Постанови що до плаченя видадуть ся декому за високі, але они е строго обчислені на се, щоби наша орґанізація не лише обіцювала, але і платила своїм членам. Другі орґанізації може е танші, але се будівля на піску; они мусять ся за пару лїт розвалити, бо они обдурюють глупою надією своїх членів. Орґанізація побудована на повисших підставах ніколи не може впасти, бо она основана на строгім обчисленю. Проте не страхаймо ся, але з Богом приступаймо до діла — приставаймо всї до великого діла, до здвиженя великої руской жіночої орґанізації, котра, дасть Бог, перетревае усїх і стане новою будівлею на американьскій Руси для добра і слави цілого руского народа!

ДОПИСИ.

З Holyoke, Mass.

Дня 17, 18, і 19-го червня малисьмо тут такі горяча, що здавало ся, що сонце увзялось на нас, а кидаючи цілими снопами свої проміня, неначе хотіло бы нас попечи як бараболї в попелї. А позаяк учені кажуть, що двайцяте століте, то століте штуки і винаходів, то теж и наші Голїотчане вынаходять ріжні способи, щоби ся забезпечити перед примхами нетактовної природи. Властиво на преславній улиці Oliver, людоньки дійшли до такої вчености, що по просту, жартують собі з вибриків природи... На все знайшли спосіб. Вигляне котрий з раня вікном, а студїнь неначе в лютім, (зубами клапати нїхто не мае охоти в літї), то у нашого Кармодого, котрий утримуе на ,,конері" перворядний готель, найде собі спосіб на клапане зубів, бо відчогож у него аж мерехтить від ,,брендів" ,,джинів" і других смаколиків, котрі по випитю вливають якийсь чар в кров чоловіка, а гріють хоть на леді лягай!... Горячо, приміром 18 і 19 червня, то і на тое знаходять спосіб. А відчогож ,,екстра" ,,Lager Beer", прекрасный ,,пільзнер", в тонесеньких скляночках, що аж за очи тягне, охолодить так, що пропадайте сьвіти!

Товариство сьв. Йоана Хрестителя, котре зорґанізовалось 28-го Мая с. р. і вступило яко віддїл 52 до ,,Р. Н. Союза", розвивае ся добре. Русини тут замешкалї зрозуміли потребу лучности, если не хочуть загибати для своєї народности, а тим самим лишити ганьбу для своїх дітей, котрі по смерти своїх родичів, мусїли-би встидатись свого роду, проклинали би їх, що через свою недбалість лишили в спадщині своїм дітям темноту, і несьвідомість істнованя руского народу. Тож братя Русини, так з Holyoke як і з околиці, горніть ся до нас. Даймо і ми о собі знати, що жиемо як нарід, не позволяймо довше Мазурам нехтувати наших прав до житя тув в Америці. Пора вже, велика пора нам зрозуміти, що грішить той, хто цураесь свого, а своею кервавицею вспомагае чужих, котрі взаміну заперечують нам наше істноване і насьмівають ся з нашої рідної мови!

Порахуймо ся братя Русины! а переконаемось, що і нас тут е спора жменя, а при згодѣ, при братній любови, дасть Бог, ,,що і в наше віконце, засьвітить колись сонце".

Михайло Беля.

З Мікісракс, Па.

До Русинів в Мікісракс, Па.

Дорогі Русини і Братя! Хочу вам пару слів написати. Єсть нас тут хвала Богу досить велике число, але щож з того? От заложили ми си бойси читальню і есть нас всїх більше як 'двайцять, а більше не хочуть приступити. Я не знаю чи ся боять, щоби ся не перевчили чи що. Спровадали ми си книжки і газети зі старого краю, маемо дуже поучаючі книжки і газети, так само можна ся з них довідати що ся по сьвіту водить; маемо історії дуже добрі. З історії можна ся довідати які Москалї добрі, що ся водило за давних часів, ба і тепер нема роскошу: нарід бе ся, свою кров проливае а по даремници. До читальнї ся сходимо три рази на тиждень, то есть въ Понеділок, в Середу і в Пятницю. Також учимо ся сьпіву, приїзджае до нас п. Ізидор Костюк зі Савтсайд і аж радість на сьвітї жити і весело. На Савтсайд так само бойси і дївчата тримають ся і сходять ся три рази на тиждень і п. Костюк научив їх сьпіву такого, що в Америцї може нема ліпшого. В хорі есть більше як сорок а то самі бойси і дївчата. В церкві як зачнуть сьпівати то аж радість послухати. А хто тое зробив? Учитель і бойси і дївчата, бо не жалують свого труду, сходять ся до галї і вчать ся. Дай Боже здоровя всїм за тое. А то і учитель ся намучив заки тое навчив а і всї, бо без муки нема науки.

Дорогі Русини і Русинки на Мікісракс! Ще раз повгаряю, приступіть всї до читальнї, бо читальня есть просьвіта. Вступ невеликий доляра тілько, а можна ся научити доброго і розумного як на сьвітї жити. От присмотрім ся на Англиків як они ся учать, книжки і газети читають. Анґлик де іде, газета в кишени, дома есть от тепер в лїтї, на порчи сидить і читае. Так то иншій народ дбае о науку а ми не можемо? Таж ми також так сотворені як і инші народи. Як би ми по заду ся лишили, то би нам ганьба була; тож приходіть до читальнї всї бойси і ґазди. Читальня есь від нумером 320 Фінікс стріт. Ану попрібуйте, прийдіть послухати. Не пожалуете а навчите ся як на сьвітї жити. Тепер нам прийдуть еще книжки зі старого краю і газети нам ідуть що тижня. Недавно післались мо щось більше якъ двайцять долярів на книжки, то буде що читати. Нас бойсів за мало, ми би раді щоби нас було дуже, щоби ми всї могли щось доброго зробити. Ану братя Русини возьмім ся всї за руки, бо ми всї однакі. Не попустьмо ся доброго, а зле най від нас відходить геть. Разом ся всї зберімо і наукою ся просьвіщаймо, бо в старім краю барз нарід темний, а то про що темний? бо без науки. Як би нарід був просьвічений, то Ляхи би не були такими панами. От неоден з нас поїде і до краю, то ми маемо ся ту вчити і до краю розумні виходити і читальнї закладати. Денеде в краю Русини суть вже просьвічені, і борють ся а на Лемківщині нема нічого, бо як би були люди просьвічені, то би жидів і Ляхів на війтів не вибирали. В Америцї неоден навчив ся розуму від людий, бо видить який тут сьвіт, що нарід вчений. Оден член нас полишив то есть Григорий Криницкий, бо поїхав до старого краю; дай му Боже, щоби му ся добре поводило, бо тримав ся з нами завзято, не слухав ніяких баламутників, свого ся держав. Дай Боже, щоби і в краю ся так тримав.

Більше не маю що нове писати. Люди здорові, робота іде добре. Страйк ся вже скінчив; компанія старих робітників не хотіла до роботи назад, але і робітники так само не хотіли іти до роботи, то спровадила з Ню Йорку дуже скебів, але вже ані оден не робить — всї повтікали, а старі робітники роблять. І юнію вже мають і дуже добре тепер ся тримають. Як застрайкували всї, то ані оден з них не ішов до роботи аж нараз. Lake Erie шапа робить дуже добре, але там з наших Русинів ані двайцять; шапи великі.

Е. Бодак, член читальнї.

Зъ Jersey City, N. J.

Нынѣ недѣля, выбравъ я ся до церкви, а що я Русинъ, то пôшовемъ до рускои церкви, котра зверху выглядае дуже гарно. Коли зобачишь ту церковь, лудишь ся надѣею, що тамъ учуешь прекрасный спѣвъ, що в церквѣ буде мати богослужене священикъ рускій, що почуешь гарну проповѣдь. Колимъ прийшовъ до церкви, правилась утреня а властиво щось подôбного до утренѣ. Вѣрники въ лавкахъ дрѣмали та тôлько вôдъ часу до часу, коли муха котрого вкусила, пробудивъ ся, обôгнавъ мухи, хусточкою обтеръ пôтъ зъ чола и далѣ схиливши голову, погружувавъ ся въ набожныхъ думкахъ або снѣ. За те спѣвъ на причудъ красный, такъ красный, що того не можна анѣ словами сказати анѣ описати, тôлько хто цѣкавый мусѣвъ бы самъ особисто прийти и того чаруючого спѣву послухати... Коли прийдешь до церкви, сейчасъ звернешь увагу въ сторону крилоса, въ котрôмъ ,,собрашася" найлѣпшй американьскй спѣваки —дяки (дириґента не впустять межи себе, бо кождый самъ собѣ есть дириґентомъ и спѣвають тй нашй церковнй соловѣе на причудъ).

— Але, куме Ваню, ,,слава" треба було взяти ,,праздникови" а вы говлѣпили ,,Святому".

— Невермайндъ, — обзываесь кумъ Ваньо — вы бы тôлько все пхали ,,праздникови", треба щось и ,,святому" вдѣлити.

Нарештѣ взяли ся всѣ до Єрмолоя, а було ихъ щось зъ пятьохъ. Ахъ! якъ врѣжуть „Отъ юности моея“, Боже, якъ жию такъ першій разъ чуємъ такій спѣвъ. Було то щось цѣлкомъ нове, нечуване, запевно ихъ власного „издѣлія“ або цѣлкомъ новый Єрмолой, уложеный о. Обушкевичомъ а подарованый джерзиситскôй парохіи. А голосъ выконавцѣвъ бувъ такъ чудный и гармонѣйный, що оденъ парохіянинъ котрый досыть твердо бувъ погруженый въ набожныхъ роздумованяхъ, навѣть вôдъ мухъ не обганявъ ся, але коли учувъ той спѣвъ, схопивъ ся якъ опареный, вхопивъ за „калапъ“ та въ ноги зъ церкви. Не мôгъ сарака знести силы того спѣву, котрый бôльше бувъ подôбный до скрипу сто несмарованыхъ возôвъ або до рыку пятьдесять раненыхъ волôвъ якъ до церковного спѣву. Ахъ, Боже прости менѣ мои прегрѣшенія — повтаряємъ все, бо вôдъ смѣху не мôг-емъ ся стримати. Нарештѣ зачала ся „Служба Божа“, попереджена молитвою „Царю небесный“, котру вôдспѣвавъ сивоглавый священикъ. Єго голосъ звучавъ такъ грубо и роспучливо, якъ труба потапляючого корабля на мори, а коли скôнчивъ ...„и спаси Блаже диши наша“ нѣхто анѣ муръ муръ. „Та цагайце тамъ кантори“ буркнувъ озлобленый превелебный панъ. На тое вхопивъ кумъ Фецьо знову „Царю небесный“, але такъ высоко, що анѣ суди Боже було докôнчити, другѝ поспѣшили зъ „втуромъ“ и ледво скôнчили молитву.

— Ахъ, вы куме Фецю такесте высоко ґамбу роздойняли, що годѣ було скôнчити — сказавъ вже розлюченый кумъ Ваньо.

Якъ дальше ишовъ спѣвъ въ тôй церквѣ, котра есть одною зъ найкрасшихъ церковъ на американьскôй Руси и котрои початки були такѝ прекраснѝ, въ котрôй то церкви бувъ добрый священикъ и прекрасный хоръ, не треба и говорити. Ажь сумно було слухати, якъ дальше спѣвали Службу Божу. Кождый пѣвъ якъ хотѣвъ и якъ умѣвъ; при крилосѣ зачинали а при дверяхъ кôнчили, мущини осôбно а дѣвчата осôбно, безъ жадного проводу и ладу. Єсли якій чоловѣкъ чужосторонный, що ходивъ по инщихъ церквахъ зъ цѣкавости прислухати ся спѣвови инщихъ народностий зайшовъ тутъ, то знайшовъ якъ найбôльше розчароване и суперечнôсть мѣжь красною будовою церкви а порядкомъ и спѣвомъ въ еѣ серединѣ. А може нашѝ Русины не здôбнѝ до чогось лѣпшого, благороднѣйшого, красшого, не знаю— нехай самѝ читателѣ осудять.

Робôтникъ.

Зъ Edmonton, Alta., Can.

Послѣдными часами доведуємось зъ достовѣрныхъ еміґраційныхъ жерелъ, що не менше якъ 60 фамілій Япанцѣвъ подали черезъ бюро еміґраційне прошеня о вôльну ридову землю зъ намѣромъ осѣсти въ Албертѣ, и зробити першій крокъ до еміґраціи зъ Япану до Канады. Єсли се наступить на весну, то буде се 14-найцята народнôсть, котра въ сусѣдствѣ другихъ тринайцятьохъ буде замешкувати провінцію Альберту. Дехто скаже: се не новина, въ Америцѣ не знайдемъ мѣсця, одного дому, дебы не мешкало кôлька рôжныхъ народностей въ сусѣдствѣ, а не одному зъ насъ трафлялось и неразъ бути при столѣ, где 15 осôбъ сѣдало разомъ до обѣду, а кожда особа була иншои народности; се въ Америцѣ щоденнѝ случайности. Однакъ мѣжь тымъ велика рôжниця: мешкати въ домѣ, бути при столѣ на обѣдѣ, а мешкати на однôй кольонии въ сусѣдствѣ зъ другими народами.

Зроблю тôлько одно порôвнане, щобы лучше зрозумѣти гадку, о котру менѣ власно ходить. На пр. выробѣмъ кусникъ поля въ добрôмъ положеню, загородѣмъ его паркономъ, и засѣймо его чотырнайцятьрôжнымъ насѣнемъ, або збôжемъ. По недовгôмъ часѣ побачимо, що станесь зъ нашою мѣшаниною. Побачимо, що зерно, котре скорше зôйде и буде мати лѣпшій, сильнѣйшій пень, и бôльшій листь, буде скорше змагатись понадъ друге зерно, котре допервa зачне сходити пôдъ широкимъ листьомъ зерна, котре вже бôльше и высше. Поволи зерно, котре мае бôльшу силу и ширшѝ галузи, буде притискати свого меншого сусѣда, котрый мусить рости пôдъ его широкими листьми, а коли перше зерно возьмесь добре до горы, тогды менше зерно, не маючи силы тягнути такѝ соки земнѝ якъ его сусѣдне велике деревце, заступлене вôдъ сонця галузями бôльшого дерева, мусить пожовкнути, марнѣти зовсѣмъ и вкôнци цѣлкомъ скôнчити свое истноване, свое мізерне жите. Тогды слабый корѣнь и зôсохлый листь погибшои ростины придасть ся на еще лучше правлене землѣ для того великого еѣ противника сусѣда, котрый вôдобравъ ему жите и не хотячи мусить на останку свого житя, и посмерти ще служити свому ворогови. Прийдуть жнива, господарь побачивши, що одно або два збôжа зъ штырнайцятьохъ, котрѝ вôнъ бувъ засѣявъ на весну, найлѣпше удалось, збере що найлучше, збôже вымолотить, высѣе его и вôддѣлить вôдъ другого, а на будучій рôкъ засѣе на тому поли лишь тое збôже, котре тамтого року найлучше удалось, а тое котрого було мало, и не таке якъ треба, кине до послѣду, та бôльше его нѣхто не побачить зеленымъ. Однакъ не цѣлкомъ такъ станесь зъ народностями, якъ зъ тымъ зерномъ разомъ засѣянымъ. Рôжниця есть тутъ тая, що нѣме зело не владѣе нѣчимъ инщимъ, лишь своею натурою, а народности, або люде поступлять такъ, якъ ихъ розумъ, цивілізація и натура ихъ провадити буде.

Мусимъ признати, що у Канадѣ помѣжь другими народами мы Русины не можемъ похвалитись великою просвѣтою, и высокою цівілізацією. Сего менѣ чей нѣхто не заперечить. До теперь до Канады приѣхали и приѣзджають зъ Галичины по найбôльшôй части селяне хлѣборобы и то такѝ, котрѝ мусѣли выѣхати задля вôдносинъ матеріяльныхъ, щобы забезпечити дѣтямъ своимъ трохи бôльше насущного, якъ ихъ родичѣ лишили були колись имъ. Пôдъ тымъ взглядомъ роблять поступъ не злый. Однакъ, що ся тичить житя народного, житя просвѣтного, житя духового, то нашѝ Русины особливо на кольоніяхъ идуть тутъ не на передъ а взадъ. Мы всѣ знаемъ, що у старому краю, були нашѝ Русины примушенѝ посылати дѣти до краю, а чи посылали всѣ? Єсли-бы були посылали дѣтей до школы, то нынѣ не було-бъ тôлько нашихъ людей, котрѝ не умѣють пôдписати свого имени на всякихъ документахъ урядовыхъ, якъ теперь есть, що Русинъ и „чека“ не може змѣняти у банку, уже заробленыхъ грошей не може достати, бо не умѣе написати свое имя на чеку. А скôлько то „векслѣвъ“ приходить имъ до пôдписуваня, котрѝ острѝ якъ бритовъ на власну ихъ шию, пôдписують нѣчимъ енчимъ, якъ знакомъ св. креста. И що потому, якъ такій „вексель“, що здававсь при пôдписѣ знакомъ креста „добрый якъ милый духъ“. тягне 10 або и 12 процентъ вôдъ дня коли пôдписаный, до двохъ, 3-ехъ лѣтъ? Тогды мѣжь довжникомъ а купцемъ наступае чисте пекло на земли; той що пôдписавъ вексель, каже, що вôнъ не знавъ, що було написанане, и той що мае вексель говорить ему: „я маю твôй пôдписъ“, и се есть досыть, щобысь ты заплативъ менѣ довгъ. Конець кôнцемъ вже по справѣ и нашъ господаръ, котрый мае честь мѣжь своими, мусить заплатити 100 дол. за $50, и зъ жалемъ и поломанымъ серцемъ иде до дому, клене свого дотеперь купця и заказуе десятому, щобы бôльше до него не навертавъ, — а часомъ така справа кôнчить ся и на „Ивановои хатѣ“, и майже все для того, котрый пôдписуе а не знае що. Се суть певнѝ факты, на котрѝ можна тыжднево и деньно надивитись. Адвокаты тѣшать ся и ликують коли довѣдають ся, що Русины хочуть скаржитись. Всему тому есть причина мало просвѣты и науки, а богато зарозумѣлости. Доки такій станъ житя и науки буде истнувати мѣжь нашими кольоністами въ Канадѣ, доси не буде надѣѣ на полѣпшене и поправлене своеѣ долѣ на чужинѣ.

Тутъ панує инша мова и порядки, а жите такъ высоко вже стоить, що Русины въ Канадѣ не могуть мати надѣѣ и за 50 лѣтъ зрôвнатись зъ Американцями.

У насъ вмѣсто спôльныхъ силъ маемъ Єзуитôвъ всѣлякого рода, котрѝ заприсягли ся выссати останнѝ каплѣ рускои крови на чужинѣ, и запродати Русинôвъ ворогамъ. Жажда пôмсты ѣсть ихъ серця, якъ мôль и червъ цадлину, и вмѣсто корысти приносять шкоду народови на нивѣ народнôй и духовнôй. Одно еще у чѣмъ мы канадійскѝ Русины можемъ мати надѣю, е въ добрыхъ народныхъ учителяхъ, котрѝ бы могли пôднести нашу просвѣту на высшій степень якъ до теперь, и въ добрыхъ свѣтскихъ священикахъ, котрѝ бы хотѣли посвятитись для добра нашихъ кольоністôвъ. Тыхъ людей намъ тутъ бракъ. И буде ихъ бракъ, если мы самѝ Русины, котрѝ выѣхалисьмо въ Канаду и задумуємо зробити собѣ тутъ досмертну вôтчину, а нашимъ дѣтямъ родимый край, не постараемось о нихъ и не будемъ ихъ удержувати зъ власнои своеи волѣ и помагати такимъ людямъ около працѣ народнои и труду, котрый они мусять пôдняти.

Мы мусимъ писати и довѣдуватись о такихъ людяхъ, котрѝ бы були вôдповѣднѝ для насъ и працѣ тутъ мѣжь нами, мы мусимо ихъ спровадити до себе, ихъ удержувати, имъ помагати въ ихъ житю, имъ платити за ихъ роботу, тогды можемъ сподѣватись щось бачити лучшого на нашому поли.

Богу слава, нашѝ люде въ Канадѣ мають ся троха лучше матеріяльно, якъ у старому краю. Я думаю, що кождыхъ двайцять фармерôвъ може утримати учителя, хочбы тôлько кôлька мѣсяцѣв въ роцѣ, а другихъ тôлько до кôнця року, щобы такій чоловѣкъ, котрый заслугує на свою нагороду, мôгъ учити рускѝ дѣти, если еще де школы нема публичнои, де учать по руски и анґлійски. При тôмъ треба старатись о засноване добрыхъ рускихъ читалень — не тôлько на папери якъ то нашѝ умѣють, а такожь въ дѣлѣ. пôдтримати таку читальню або товариство фінансово, не жаловати трохи працѣ и дѣла около спôльного добра, загрѣти енерґію тыхъ, котрѝ нѣколи анѣ не дрѣмають о жаднôмъ воскресенію Руси на чужинѣ, запалити жаръ любви до свого руского, доброго дѣла, згадати за дѣла минувшѝ, за дѣла добрѝ, за героивъ, котрѝ тѣло и душу положили за свободу и показали, що мы такожь сыны руского народу.

Такъ, братя, инакше не можемъ прийти до нѣчого, доки лишь одиницѣ межи нами, и всѣ разомъ не прийдемъ до згоды, до рады и до помочи собѣ однѝ другимъ. Мы мусимъ жити, а если хочемъ жити, мусимъ подумати о хлѣбъ. Але не лишь хлѣбъ насущный намъ потрѣбный до житя, потрѣбна намъ такожь наука, наука народна, наука духовна, орґанізація, звязь, союзъ, щобысьмо були не поломанымъ и заглушенымъ зеломъ на чужôй земли. Єсли суть люде въ Канадѣ, котрѝ годять ся зъ моими гадками, просивбымъ, щобы були такѝ добрѝ и обдумали тѝ справы, а если имъ часъ позволяе написати свою гадку, що до зъорґанізованя канадійского „Союза“ и до з'ѣзду де бы можна нарадитись надъ справами народными взагалѣ. — Интересуючѝ ся могуть писати на адресу:

M. Gowda,
Box 45, Edmonton, Alta.

Зъ Fish Creek, Sask., Can.
Зъ канадійского безголовя.

Прошу застановитись надъ моею дописею про поступъ декотрыхъ священикôвъ, котрѝ заѣхали ще ту въ роцѣ 1905 та занесли слово Боже и взаимну любовь христіяньску. „Я ту вже 6 лѣтъ на фармѣ, та до сихъ часъ за помочевъ Божовъ зъ своеѣ працѣ рукъ доробивъ ся не зле, що до житя всего подостаткомъ, ино бракъ було храму Божого. Бувало коли прийде Недѣля, посходимо ся та говоримъ: кобы то священика мати та церковь, и дочекалисьмо ся. За помочевъ Божовъ взялисьмо ся до дѣла и церковь стала невдовзѣ. Приѣхали серафимскѝ попы зъ Вінніпеґу, посвятили, та зъ Богомъ вôдѣхали та напоминали, щобы ся нѣкому громада не пôдписувала, а церкви щобы люде записували на громады. Ажь тутъ приѣхавъ якійсь пôпъ, люде ся зôйшли, бо то нашъ ажь зъ старого краю, принялисьмо его красно, дали помешкане, слугу зъ чоловѣкомъ, щобы Божому черцеви було кому ѣсти зварити, та бѣле попрати, а о. духовный якъ стане на проповѣдь, якъ зачне на серафимскихъ попôвъ выкрикати, що они проклятѝ, домы ихъ минайте, дѣти щобы ся не сходили зъ ихъ дѣтьми, бо то еретики, то зараженѝ, бо хто не вѣрить въ Римъ той не вѣрить въ Христа. Мы пôзнали що се за священикъ, але не забули, що въ Євангеліи стоить, що Исусъ ишовъ ино мѣжь грѣшныхъ та прокаженыхъ.

По тôй цѣлôй нарадѣ зачались переговоры, щобы громада вôдписала пляцъ вôдъ господара А. Гаврищука, а священикъ каже, що церковь мае бути записана на чинъ Василіяньскій, то въ такôмъ разѣ не буде мати французкій бискупъ права, анѣ свѣтскѝ священики, бо если-бы прийшовъ свѣтскій, то буде все дуже деръ, а я то задарно буду у васъ, оденъ ино зъ душевъ. Але нашъ священикъ поѣхали на другу парохію на Стрѣтеніе Господне не мали Всеночного анѣ Утренѣ ино Службу и то безъ дяка и оденъ чоловѣкъ хотѣвъ послужити, то сказали, що они ся обôйдуть, бо имъ Римъ позволивъ, на проповѣди каже: тамтѝ люде дають менѣ по $3.00 вôдъ фармы на рôкъ а вы що? Я думаю, що и вы такъ дасте. Але вже по Службѣ отворили баксу зъ образами, та дали до розпродажи и кажуть: ино сѝ образы правдивѝ, котрѝ я продаю, а всьо инше то балваны. Оденъ чоловѣкъ приступае до него та каже: може-бы о. духовный выголосили 3 заповѣди разомъ, а вôнъ каже: то треба $15., бо я буду писавъ до Риму, але завтра до шлюбу прийшли до вѣнчаня а о. кажуть, що 1-ша и остатна заповѣдь вже прийшла зъ Риму. Вôдтакъ зачавъ зъ людьми, щобы ся пôдписували на утримане по 3 доляры вôдъ фармы та щобы громада на свôй коштъ купила коня. Коли хто приступавъ до сповѣди, то хруня поставивъ за касіера, що мають му платити по [illegible] цнт. вôдъ штуки, то хто заплативъ, то хрунь моргнувъ на о. духовного а тѝ вже дали розрѣшене. Вôдтакъ ино якѝ були байчарѣ, то всѣ ся удали до о. духовного и оклеветали чесныхъ людей а о. якразъ кинулись на невинного чоловѣка и вôдобрали ему честь. Тогды той выкинувъ о. духовному всѣ рѣчи зъ помешканя, та зачавъ выкрикати публично въ Ростернъ, що духовникъ ту кобѣту, що люде дали до услуги, тримае за коханку, а товпа народа и Анґлики прислухували ся тôй публицѣ. А о. духовный якъ не зачнуть насъ дурнями называти, кажуть що не маемъ права до него анѣ до его слуги, та що церкви не потрѣбують. „Я кляшторъ збудую, та спроваджу сестры“. Мы видимъ, що имъ потрѣбно, бо заки молитву ранну вôдправять въ ложку, то вже двѣ або 3 фляшки вина выпють. Кажуть, школъ не потрѣбно, бо сестры прийдуть то будуть учили, хто схоче по анґлійски то пôде на секцію*) то ся тамъ навчить.

Дорогій Рускій народе негоденъ я того всего описати, але самъ осуди, чи такъ годить ся поступати.

Иванъ Човрнюкъ,
Петро Єлѣпчукъ,
Йосифъ Грицякъ,
Михаилъ Сѣдѣнскій.

*) робити на колѣѣ.

„SVOBODA“
(LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на 12 мѣсяцѣвъ....$2.00
До старого краю на 12 мѣсяцѣвъ $2.00
Въ Америцѣ на 6 мѣсяцѣвъ....$1.00

Галичане можуть замовляти „Свободу“ через Книгарню Шевченка ул. Театральна ч. 1, Львовъ.

Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы.

Гропѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то в карточку, котру дôстанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офисѣ, пошлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

О права украиньского языка.

Въ „С. Петербурскихъ Вѣдомостяхъ“ (ч. 121 зъ д. 1-го червня с. р.) обговорюе якійсь „Vitalis“ права, признанй мѣсцевымъ языкамъ (польскому и литовскому) знанымъ указомъ про полекшй для Поляковъ (въ части и Литвѣ, Волинѣ, Подôлю и Украинѣ).

Починаючи загальною замѣткою, що найновѣйшй постановы о правахъ мѣсцевыхъ языковъ, въ заходныхъ ґуберніяхъ не заспокоять населеня тыхъ ґуберній, а хиба лише роздратують его, переходить авторъ до обговореня подробиць тыхъ постановъ. И такъ годѣ зрозумѣти постанову, котрою допущено науку литовского и польского языка до школъ початковыхъ, двоклясовыхъ и мѣскихъ та середныхъ тамъ, де бôльшость учениковъ належить до литовскои або польскои народности, а зовсѣмъ полишено школы одноклясовй и „школы грамоты“. Такъ само дивна постанова, що тамъ, де нема выразнои переваги учениковъ котрои-небудь однои народности (пр. де половина Литовцѣвъ, а друга Поляковъ), треба учити лише языка державного, російского, „обединяючого“ всѣ тй народности. Дальше звертае авторъ увагу на деякй неясности, якй выходять зъ рôжницѣ мѣжь стилізацією указу а мотивôвъ комітету міністрôвъ, або взагалѣ зъ недокладности постановъ, такъ що богато дечого лишено на волю адміністрацій. Вкôнци переходить авторъ до справы украиньского языка.

„Не полагоджено также — каже авторъ — такъ важнои справы, якъ судьба малорускаго языка. Стародавный языкъ многоміліонового народу зъ розвиненою літературою заслуживъ собѣ у комітету міністрôвъ лише на кôлька стрѣчокъ, на кôлька капель чорнила. „Малоруске и білоруске наріче такъ близькй русскому языкови, що нема потребы учити ихъ разомъ зъ симъ; до того білоруске наріче не мае навѣть літературы, такъ що ледвô чи й можна его самостôйно учити“. Ось и все.

„Може й дивно воно, що „близькôсть“ не дала, а вôдняла малорускому языкови тй права, якй признано дальшимъ и бôльше чужимъ, литовскому и польскому, такъ що Русинамъ приходить ся жалувати, що вони языкомъ занадто близькй Великоросамъ. Всежь таки поправдѣ справа не така проста, а потребы малорускаго языка далеко глыбшй, ширшй и важнѣйшй, нѣжь се порѣшили авторы племѣнныхъ полекшій.

„Хто лишь уважно придивить ся захôдно-рускому народови, мусить признати, скôлько близшій ему языкъ малорускій вôдъ велико-руского. Навѣть святе письмо, якъ кажуть самй селяны, въ старославяньскôмъ выданю е имъ менше зрозумѣле, нѣжь у велико-рускôмъ. Проповѣдь въ малорускôмъ языцѣ безмѣрно сильнѣйше промовляе до ихъ душѣ, нѣжь сказана „па русски“.

„Такй проявы всюды побачите въ сторонахъ, такъ вôддаленыхъ вôдъ Чернигова и Полтавы, якъ гродненьска ґубернія, де пр. кіевскй малорускй книжки мало знанй народови, але завсѣгды читають ся зъ великимъ зацѣкавленемъ и живымъ розумѣнемъ рѣчи.

„Та не досыть сего. Исторія невпинно пре до того, щобы національнôй польскôй культурѣ лишити повне право, и скорѣйше, чи пôзнѣйше, чи хто бажае сего чи нѣ, мусить до сего прийти. А, хочь-бы дивити ся на справу навѣть зъ вузко-національного становища, всежь таки годѣ не дати тои свободы малорускому народови, ще близшому Росіи, нѣжь польскій.

„— Стôй Ляше: по Сянъ наше! — Отсе давный боевый кличь, що показуе вôдвѣчну етноґрафічну границю мѣжь малорускимъ а польскимъ народомъ. Значнй просторы люблиньскои и сѣдлецкои ґуберніи, занятй суцѣльнымъ малорускимъ населенемъ, котрому колись самй польскй королѣ давали свои грамоты и привілеи въ малорускôмъ языцѣ. А теперь малорускій языкъ учуете тамъ по бôльшôй части лише зъ устъ вôдъ старцѣвъ; молодѣжь, хочь и розумѣе, то стидаесь его и волить говорити по польски. Ось чого допняли нашй русифікаторы! Чого вѣками не могли вдѣяти економічнй, религійнй и правовй утиски польского панованя, сего за кôлька десятокъ лѣтъ, доказала політика насильного „абрусенія“. Давне православне населене зъ неутрального уніятского, вона майже вôдразу перетворила на завзятыхъ католиковъ. Минуло пôвъ столѣтя, а населене й доси не позабуло козацкихъ нагайокъ сѣдлецкого ґубернатора Ґромеки, котрыми вôнъ заганявъ уніятôвъ въ православнй церкви. За те теперь пôсля проголошеня свободы вѣры, давнй уніяты завзывають уже православныхъ священиковъ, щобы разомъ зъ ними явно перейшли на католицтво и стали у нихъ ксьондзами.

„Якъ бачите, обруситѣлѣ дôйшли до тыхъ самыхъ результатôвъ на поли руского языка и православнои вѣры. Хотячи зъ малорускаго уніятского народа вôдразу зробити православныхъ Великоросôвъ, вони, не забуваючи й на свои кишенѣ*), сыпали грôшми, ставили церкви и школы, до котрыхъ нѣхто не ходивъ, и мѣжь иншимъ найострѣйше заборонили вступъ галицкій малорускій літературѣ. Рѣчь въ тôмъ, що въ Галичинѣ печатають кулѣшôвкою. — Тымчасомъ тамъ е малорускй школы, ґімназіи, катедры въ университетѣ, выдають десятки періодичныхъ выдавництвъ, сотки малорускихъ книжокъ, навѣть науковй, як Записки Наук. Товариства им. Шевченка. А вже найбôльшу прислугу могла-бы галицка література вôддати своею публіцистикою для освѣдомленя Русинôвъ царства польского. Я не могу забути, зъ якимъ жаромъ читали гродненьскй селяны політичнй фейлетоны Наумовича, въ его мѣсячнику „Науцѣ“, хочь Наумовичь не належав до публіцистôвъ першои мѣры. Алежь у насъ пишуть для міліоновъ такъ, що читають тысячѣ, а міліоны нѣчого не розумѣють.

„Отже треба не гаючись отворити австрійску границю, для свобôдного привозу творôвъ малорускои літературы зъ Галичины, знести въ Росіи всѣ заборони для розвитку малорускаго языка, завести его науку въ мѣсцевостяхъ зъ малорускимъ населенемъ, а особливо по цѣлôй границѣ зъ краемъ польскои культуры. Отсе сами наглй потребы въ теперѣшну пору. Грôзну пересторогу вже маемо: насилемъ зробили мы зъ уніятôвъ замѣсть православныхъ — католиковъ; насилемъ зробимо зъ Русинôвъ замѣсть Великоросôвъ — Поляковъ. Якже не кликати: геть зъ насилемъ!“

*) Варшавска православна консисторія за хабарѣ, признавала уніятôвъ католиками.

Прим. автора.

Працѣ чужинцѣвъ про украиньско-рускй справы.

Въ послѣдныхъ часахъ культурный свѣтъ чимъ разъ бôльше начинае інтересувати ся судьбою украиньско-руского народу, чимъ разъ бôльше звертати увагу на нашу борбу, нашй культурно національнй змаганя и т. д. Сказати се можна про письменниковъ и ученыхъ безъ рôжницѣ народности або політичныхъ партій. Про голосы нѣмецкихъ, шведскихъ, италійскихъ та ишпаньскихъ письменниковъ згадували мы вже. Теперь хочемо посвятити кôлька стрѣчокъ голосамь французскои публіцистики.

Недавно помѣстивъ звѣсный соціольоґъ д-ръ Фридрыхъ Герцъ (Dr. Friedrich Hertz) въ „L'Humanite“, орґанѣ французского посла Жоре (Jean Jaures) простору статю п. з. „La question ruthene“. Д-ръ Герцъ пише, що мѣжь поневолеными народами Росіи есть другій зъ ряду що-до чисельности славяньскій народъ — Украинцѣ. Зъ 32 міліоновъ Украинцѣвъ живе лише 4 міліоны поза межами Росіи. Сей народъ звѣсный въ исторіи зъ вôдвѣчныхъ борбъ зъ Монголами, зô свободолюбныхъ змаганъ, та зъ чудовыхъ народныхъ пѣсенъ. Вôдтакъ переказуе авторъ пôсля даныхъ зъ „Ruthenische Revue“ исторію Украины, подае указъ зъ р. 1876 а вкôнци пише дословно:

„Досвѣдъ учить, що всякй утиски скорше чи пôзнѣйше розбуджують лише опôръ. Идеалізмъ украиньскои интелиґенціи побѣдить всѣ трудности и поведе до культурного поступу сей народъ, що вôдмѣнно вôдъ усякихъ панславістôвъ найбôльше любить и признае европейску культуру. Украиньцѣ увôйшли теперь въ контактъ зъ культурнымъ свѣтомъ черезъ выдавану въ нѣмецкій мовѣ и знаменито редаґовану Р. Сембратовичемъ „Ruthen. Revue“. А ихъ змаганя вѣнчають ся великимъ успѣхомъ...“

У высшôй школѣ наукъ політичныхъ въ Парижи, на засѣданю „Section d'Histoire et de Diplomatie“ мавъ президентъ сеи секціи д-ръ Жоржъ Вайлъ (Georges Weil) вôдчитъ про Украиньцѣвъ, ихъ исторію, ихъ теперѣшнй змаганя, про указъ зъ 1876 р. и про варварску заборону украиньского слова въ Росіи та про положенѣ галицкихъ Русиновъ. Д-ръ Жоржъ Вайлъ корыстувавъ ся даными зъ нашого орґану и высказавъ ся дуже похвально про выдавництво „Ruth. Revue“ и про еи редаґоване.

Французскій письменникъ (Alexandre Ular) Александеръ Уляръ оголосивъ довшу розвѣдку про вôдродженѣ Росіи, въ котрôй присвячуе спеціяльну главу Украинцямъ. Авторъ користувавъ ся также даними зъ „Ruth. Revue“ а особливо статю зъ 16 го числа за рôкъ 1904 п. з. „Die Liebesgabe des russischen Kronprinzen“. Розвôдка Уляра появила ся у французскôй, нѣмецкôй и анґлійскôй мовѣ, мѣжь иншими також въ книжцѣ за май „Neue Rundschau“.

Показуе ся отже, що умѣле ведене выдавництва, помимо всѣхъ трудностей (якй на жаль такъ гарна справа мусить стрѣчати) приносить нашôй народнôй справѣ великй користы. Справедливо пише дръ Гединъ: „Наколи „Ruthen. Revue“ буде ще кôлька лѣтъ такъ свѣтло заступати народну украиньску справу, то поставить сю справу передъ очима культурного свѣта такъ ясно, що нѣхто не буде въ силѣ еи затемнити“...

Новый Санчь, 1. червня 1905.
Василь Яворскій.

Русины йдуть на передъ!

Они громадно вступають до Юніи и готовлять ся до борбы.

Урядники Юніи Сполученыхъ Углекопôвъ говорять, що Русины бôльше интересують ся Юнією якъ Англики и лѣпше платять свои вкладки.

Дуже пріемно чути такй слова. Видно, що нашй Русины розумнй и свѣдомй люде. Видно, що они поволи але певно стремлять до полѣпшеня свои долѣ, чимразъ домагають ся лѣпшои заплаты. Оденъ американьскій ученый Д. П. Рабертсъ, пише що Русины не боять ся тяжкои роботы, але жадають за неѣ доброи заплаты. И се правда. Однакъ не всегда добра заплата иде въ парѣ зъ тяжкою роботою. Неразъ той що тяжко працюе, дôстае малу заплату. Се дѣесь особливо тодѣ, коли робôтники не зъорганізованй, коли кождый дбае лишь про себе самого. Се зрозумѣли рускй майнеры. Они знають, що тамъ де голосъ поодинокого робôтника не значить нѣчого, тамъ голосъ тысячки робôтниковъ мусить вôдбитись голоснымъ вôдгомономь, якій змусить компаністôвъ до людяности и справедливости. Тому Русины організують ся, черезъ що зыскують не лишь полѣпшене свои долѣ, але також повагу у другихъ народностей.

Русины теперь вже не дивлять ся на Англиковъ, не дивлять ся що Англики будуть робити, щобы и собѣ слѣдувати за ними.

Нѣ, они теперь идуть самй напередъ, нехай Англики идуть за ними. Они идуть напередъ вôдважно и смѣло, бо знають дорогу котрою ступають и знають куда заведе ихъ ся дорога. Знають, що дорога юнійна, пôдъ проводомъ Ивана Мічела, заведе ихъ до побѣды, до одержаня бôльшои заплаты и другихъ корыстей, якихъ не моглибъ одержати идучи одинцемъ безъ организаціи, безъ злуки.

Та на тôмъ ще не конець. Добро кождои робôтничои организаціи, отже и майнерскои Юніи лежить не лишь въ тôмъ, щобы чоловѣкъ самъ до Юніи записавъ ся. Нѣ, днесь до Юніи належить 350.000 людей, але кождый членъ, отже и кождый Русинъ, членъ Юніи, повиненъ старатись намовляти всѣхъ другихъ до Юніи и то не лишь Русинôвъ, але також Словаковъ, Поляковъ, Литвиновъ а навѣть Англиковъ. Безъ рôжницѣ до якои народности хто належить, кождый повиненъ належати до Юніи. А щобы Русины почували бôльше заинтересованя въ Юніи, треба, щобы ходили громадно на мітинги, и на урядниковъ выбирали Русиновъ. Досыть вже Русины стояли по кутахъ, або коло порога. Пора вже пхати ся напередъ. Чижь мы не такй люде якъ другй? Чижь Русинъ вылѣпленый зъ иншои глины якъ Словакъ або Айришъ. Чи грошѣ якй Русинъ платить до Юніи гôршй, або менче варта якъ тй, що платить Полякъ або Италіянець.

Памятайте ще одно. Майнеры мусять бути зъорганізованй всѣ безъ выимки. Приходить новый чоловѣкъ зъ краю — запишѣть его сейчасъ до Юніи. До тыхъ, що блисше васъ, говорѣть, переконуйте ихъ устно, але памятайте, що вся робота на нѣчо не здасть ся хочь бы вы на вашôмъ плейзѣ були зъорганізованй, если люде на другихъ плейзахъ не будуть належати до Юніи. Тому если знаете на другихъ плейзахъ Русинôвъ, що не належать до Юніи — пишѣть до нихъ листы, обяснѣть имъ о що ходить, чому Юнія добра, щобы и они знали якъ триматись. Длятого и мы пишемо о тôмъ въ „Свободѣ“, щобы люде знали, але не всѣ „Свободу“ читають, а дехто не вмѣе читати — а такъ якъ вы напишете ему листъ, то вôнъ хочь и не знае самъ прочитати, то попросить другого и довѣдаесь, що ему робити для свого добра и добра всѣхъ другихъ робôтниковъ.

А найважнѣйше, не уставайте въ роботѣ. Будьте вытревалй, не дайте ся выпередити другимъ. Будьте вы проводирами, нехай другй идуть за вами. Русинъ не мусить всегда держатись зъ заду, треба, щобы и Русинъ бувъ разъ на передѣ, тымъ бôльше тамъ, де Русинъ може се зробити, и де се выходить на его власну корысть!

Война на Сходѣ.

Токіо 18 червня. Послѣ вѣстей зъ поля войны, черезъ три послѣднї мѣсяцї обѣ арміи, Оямы и Лїневича, були вôдъ себе вôддаленѣ на 20 миль. До дня 18 червня жадна зъ ворожихъ армій не посувала ся напередъ, анѣ не цофала ся, лишь переднї сторожи зводили зъ собою поменшї борбы. Доперва въ послѣднихъ днихъ Японцѣ нагло зробили скокъ напередъ, и посунули ся на 20 миль на пôвнôчь. Японцѣ заняли позицію Росіянъ довгу на 10 миль. Японцѣ посували ся напередъ чотырма головными дорогами, по три кольоны на кождôй дорозѣ. До завязтои борбы прийшло на лѣвôмъ крилѣ, де ґенералъ Мищенко зъ 5000 козаками и 20 арматами зôставъ побитый.

Страты Японцѣвъ вздовжъ цѣлого фронту, котрый выносить 60 миль, подають на 30 убитыхъ и 185 раненыхъ. Росіяне пôдпалили домы и спалили тамъ своихъ убитыхъ жовнярôвъ. На побоевищи знайдено еще 80 російскихъ трупôвъ на скрайнôмъ лѣвôмъ крилѣ.

Козаки ґен. Мищенка зôстали нагло наполохані, тому зачали ся цофати въ непорядку, полишивши свôй провіянтъ и части мундурôвъ.

Петербургъ 18. Ґен. Мищенко дôставши свѣжу пôдмогу, назадъ вôдобравъ вôдъ Японцѣвъ тї позиціи, зъ котрыхъ перше мусѣвъ цофнути ся.

Парижъ 19. Доносять тутъ що маршъ Японцѣвъ напередъ перетворивъ ся въ загальну битву. Ґен. Лїневичъ приймивъ битву, але зъ першихъ своихъ позицій мусѣвъ уступити. Росіяне понесли значнї страты.

Лїаїянтусу, Манджурія 19. Японцѣ посувають ся въ центрумъ и на западъ и прогнали російску передну сторожу зъ Палітумъ. Коло Ліаоянґвонінґъ тревала битва цѣлу нôчь, въ кôнци удало ся Японцямъ обôйти російскѣ лѣнїи и прогнати ихъ зъ ихъ становискъ. Ґен. Мищенко вôдобравъ вôдъ Японцѣвъ кôлька страченыхъ позицій. Зъ Кореи маширують Японцѣ въ 3-хъ кольонахъ въ силѣ 50 тысячь люда, много арматъ и кавалеріи, они мають скрѣпите лѣнїю Оямы.

Петербургъ 19. Якъ видко доси не зробило російске правительство нѣ одного кроку въ цѣли застановленя военныхъ крокôвъ, на часъ мирныхъ переговорôвъ. Поголоски, немовбы Лїневичъ мавъ переговоры зъ Оямою въ цѣли хвилевого мира, показують ся неправдивї. Кольоны Оямы суть въ руху, а оба крила його арміи суть такъ высуненї напередъ, що російска армія є майже окружена.

Чікаґо 19. Великѣ вôддѣлы японьскои інфантеріи, кавалеріи и артилеріи вôдперли козакôвъ Мищенка на десять миль на пôвнôчь. Російска головна кватира находила ся въ однôмъ зъ трьохъ занятыхъ сѣлъ и пôшла зъ огньомъ. Огонь спричинили ґранаты. Росіяне ставили слабый опôръ и полишивши на побоевищи 70 убитыхъ, цофнули ся на пôвнôчь.

Берлинъ 19. Война на Далекôмъ Сходѣ спричинила такій попытъ за амуніцію, що нѣмецкѣ фабрики не могуть вже принимати новыхъ замовлень. Фабрика Крупа въ Ессенъ мае замовлене черезъ два роки, кождого мѣсяця выготовити 300 арматъ.

Вашінґтонъ 19. Урядове російске письмо „Державный посланець" принесло офіціяльну вѣдомôсть, що правительство російске приступае до мирныхъ переговорôвъ зъ Японамъ. Переговоры тї вôдбудуть ся пару тыжнѣвъ скорше, якъ се первѣсно означено. Є слибы теперь прийшло до великои битвы на сушѣ, то се булобы великою перепоною въ заключеню мира.

Вашінґтонъ 20. Такъ зъ японьскои якъ и зъ російскои стороны дôставъ президентъ Рузвельтъ повѣдомлене, що они бажають скорошого речинця для розпочатя нарадъ, якъ се було подане. Здаєть ся, що вже зъ початкомъ серпня розпôчнуть ся въ Вашінґтонѣ переговоры повновомочникôвъ. Японьскій амбасадоръ Такаґира повѣдомивъ Рузвелта, що японьскій повномочники могуть вже бути въ Вашінґтонѣ зъ початкомъ серпня.

Чи прийде до застановленя военныхъ крокôвъ на военнôмъ теренѣ, се е велике пытаве. Ситуація японьскои арміи въ теперѣшну хвилю е дуже корисна, отже годѣ припускати, чи Японцѣ схочуть вôдступити вôдъ дальшихъ операцій, бо черезъ се ситуація російскои арміи значно бы ся поправила. Найправдоподôбнѣйшимъ пôдъ теперѣшну хвилю е те, що Японцѣ въ найкоротшôмъ часѣ зведуть зъ Росіянами битву, а побивши армію Лїневича, завдадуть послѣдный ударъ російскôй военной партіи.

Лондонъ 21. Доносять тутъ зъ Петербурга, що маршалокъ Ояма вбивъ ся клиномъ въ російску армію помѣжъ Кірінôмъ и Владивостокомъ и хоче вôдперти армію Лїневича на западъ. Японцѣ посувають ся дальше на передъ. Армія Оямы выносить понадъ пôвъ міліона жовнярôвъ.

Петербургъ 21. Ґен. Лїневичъ телеґрафуе: Нынѣ рано о 4. годинѣ Японцѣ зачали посувати ся напередъ въ захôднôмъ напрямѣ вôдъ зелѣзнои дороги. На всходъ вôдъ зелѣзницѣ маширувала японьска інфантерія, але около 9-ои годины зъ рана задержала ся. Також и на дорозѣ мандаринôвъ о год. 3-ôй рано, зачали посувати ся напередъ японьскій войска. О девятôй годинѣ цофнули ся нашѣ переднї сторожѣ въ задъ. О 9-ôй год. зачала стрѣляти японьска артилерія, въ наслѣдокъ чого наша передна сторожа цофнула ся дальше а коло полудня заняли Японцѣ мѣсцевости: Ліаочонпуші и Яґомаґіне.

Одесса 21. Розбйшла ся тутъ поголоска, що Японьцѣ вôдтяли армію Лїневича вôдъ Владивостока.

Лондонъ 21. Комісія, котра мала судити ґен. Стесселя за пôддачу Порту Артура, узнала його поступокъ оправданымъ.

Заворушеня въ Росіи.

Петербургъ 18. Въ наслѣдокъ селяньскихъ заворушень, прийшло въ многихъ провінціяхъ до проливу крови. Коли войско транспортувало селяньскихъ ворохобникôвъ зъ Киевщины, Подоля и Волиня на Сибѣръ, въ многихъ мѣсцевостяхъ нападали на нихъ ватаги селянъ и вôдбивали засланцѣвъ.

До поважныхъ селяньскихъ заворушень прийшло въ Саратовскій ґуберніи, куда выслано реґиментъ драґонôвъ. Въ Нижнôмъ Новгородѣ вôдбули ся зборы купцѣвъ, земельныхъ помѣщикôвъ и селянъ, на котрыхъ дуже остро критиковано правительство. Такожъ ухвалено, щобы народній зборы радше згодили ся на дальшу войну, чимъ на заплачене Японцямъ военныхъ коштôвъ.

Борба робôтникôвъ проти автократôвъ, щоразъ бôльшои набирае силы. Въ Москвѣ застрайкували всѣ почтовѣ урядники, а такожъ и вôзники державныхъ почтовыхъ возôвъ.

Въ Лїбавѣ застановили роботу зелѣзничі урядники. Въ Кронштадѣ застрайковало два тысячѣ робôтникôвъ.

Петербургъ 18. Въ мѣсцевости Ґіверская, недалеко Петербурга, вôдкрыла полиція фабрику бомбъ. Знайшла 8 готовыхъ бомбъ, а 120 на укôнченю. Полиція арештувала двохъ молодыхъ людей, котрі мали належати до зоговору на жите міністрôвъ.

Варшава 19. Въ борбѣ мѣжъ войскомъ а робôтниками, згинуло вчера въ Лодзѣ двѣ особы, а 36 тяжко раненыхъ. 2000 робôтникôвъ йшло улицями мѣста, несучи червоный прапоръ. Ихъ походъ задержали козаки, робôтники зачали стрѣляти зъ револьверôвъ, а козаки робили ужитокъ зъ шабель.

Петербургъ 19. Царь Николай принявъ нынѣ въ полудне депутацію земствъ. Князь Трубецкій, президентъ конґресу земствъ въ Москвѣ, мавъ до царя довшу промову, въ котрôй представивъ сучасна вôдносины въ Росіи. Князь Трубецкій говоривъ бôльше якъ пôвъ годины и зробивъ на царя велике вражѣне. Вôдтакъ мавъ промову до царя Федоровъ, заступникъ петербурскихъ делеґацій. На тї промовы вôдповѣвъ царь, жалуючи, що Росія понесла такъ велики школы въ сучаснôй войнѣ, а передовсѣмъ жалуючи за фльотою. При кôнци сказавъ царь: „Мои панове! Дякую вамъ за те, щосьте менѣ донесли, и годжу ся зъ вами въ бажаню завести новый порядокъ. Мое особисте бажане и воля яко царя покликати заступникôвъ народа, е непохитна. Я ожидаю зъ напруженемъ выконаня сеи постановы. Вы можете се розповѣсти жителямъ цѣлои Росіи. Вôдъ нынѣ будете менѣ помагати въ моѣй роботѣ".

Бесѣда царя зробила на делеґатôвъ велике враженѣе. Є она запорукою, що деяка свобода таки зôстане надана. Вôдповѣдь царя буде оповѣщена по цѣлôй Росіи.

Лодзь 21. 50.000 робôтникôвъ урядило уличну демонстрацію проти правительства. Демонстранты несли червонї прапоры. Коли товпа народа опустила торговельну площу, де рôжнѣ бесѣдники мали революційнї промовы, нагло кинулись на нихъ козаки и дали кôлька сальвъ до демонстрантôвъ. На пляцу полишило ся 18 убитыхъ, а бôльше якъ сто раненыхъ.

Лондонъ 22. Російске правительство повѣдомило Нѣмеччину, що въ граничныхъ округахъ вôдбуде ся мобілізація войска. Ґен. Максимовичъ, ґубернаторъ Варшавы, оповѣстивъ тамошныхъ урядникôвъ, що дôстануть вôльнѣ карты зелѣзничі, если схочуть на случай оголошеня стану облоги опустити мѣсто. Заноситъ ся на великѣ заворушеня.

Петербургъ 21. Недалеко Москвы, въ Ивановъ-Вознесеньску прийшло до робôтничихъ заворушень, войско стрѣляло до народа, причѣмъ погибло 28 особъ.

Зворохобленї селяне понищили всѣ будовлѣ и фабрики цукру князя Васильчикова.

Надôслане.

Зъ Jersey City, N. J.

Еще разъ про гостину о. Ө. Обушкевича въ нашôй парохіи.

„Читайте и судѣть".

Пôдъ такимъ заголовкомъ помѣстила ню-йорска газета „Правда", оборону чести о. Обушкевича и свого покровителя, и зачинае вôдразу въ имя Боже боронити с... е передъ свѣтомъ, бо вôдразу друкуе свою переперовану розмаѣтыми латками проповѣдь, котру то нѣбы мавъ оголосити о. Обушкевичъ въ нашôй церкви, коли перший разъ приѣхавъ до насъ на кермешъ. Правда, що ваша проповѣдь шумно выглядае въ вашôй газетѣ, зъ такою побожностію, зъ такимъ „миролюбіемъ", и зъ такимъ сокрушенїемъ, зъ такимъ пожертвованемъ себе для насъ. Ой отченьку нашъ щирый! Якъ то вы потрафили по фарисейски полатати и прибрати вашу проповѣдь, и пустити въ свѣтъ, щобы люде читали и переконались, що вы всьо то робите въ имя св. креста... Чи вы тое не уважаете за грѣхъ, въ одну руку взять крестъ а до другои острый нôжъ, и намахнутись на свого брата? Чи ваша проповѣдь выголошена въ нашôй церкви, була того змѣсту, що теперь въ „Правдѣ"? Чи зъ такимъ миролюбіемъ прийшли вы до нашои церкви, и зъ такою радостею ваше серце було „наполненое", якъ вы говорите, коли примашеровалисте зъ шѣстьма полисменами, котрі стояли пôдчасъ вашого богослуженя въ нашôй св. церкви въ шапкахъ! А и спѣвакôвъ собѣ спровадилисьте пôдъ проводомъ Боруха зъ Пасейку, хотяй у насъ бувъ свôй хоръ. Ой отченьку, менѣ не хочесь вѣрити въ тое, що тогди ваше серце було радостею „наполненое", радше ваше серце було тогди страхомъ людскимъ „наполненое", якъ вамъ сива чуприна до горы ставала, а найлѣпше могли свѣдчити о тôмъ полисмены въ шапкахъ на вартѣ. А народъ присутный въ церкви також „не наполнилъ ся" нѣчимъ иншимъ, тôлько тревогою, видячи роботу сего волосого попа пôдъ знаменемъ св. креста.

Щирый нашъ отченьку, чи не помылились вы трохи зъ тыми проповѣдями, чи припадково не стратили вы той паперъ, що зъ него читалисьте проповѣдь тогды, коли ваше серце було „наполнене ризикомъ", чи радостію. Бо то було тамъ якось не такъ гладко; вы тамъ прецѣнь споминали богато о гостинѣ, а ту въ „Правдѣ" того нема. Правда, що одно есть, що було у нашôй проповѣди: о миролюбію, згодѣ, и о тôмъ, що вы говорили: „Мавъ я колись честь, но днесь та честь мене вôдчепилась". Чи вамъ тое вѣримо, а те, що вы намъ обѣцяли на своѣй проповѣди, то мы тое вôдъ мали. Церковь наша красна безъ вашого украшеня, школа у насъ була пôдъ проводомъ о. Пôдгорецкого, такъ красно проваджена, що вы такою непохвалитесь, згода у насъ и любовь братска була, но вы приѣхали въ гостину до насъ всьосьте зруйнували, а теперь васъ совѣсть грызе, бо знаете, щосьте насъ скривдили. Скривдилисьте нашого священика а вашого по стану брата о. Пôдгорецкого, скривдилисьте нашу церковь, котра днесь на упадку, скривдилисьте нашу громаду, котра розбилась на партіи и днесь лайка, бійка, процеси, скривдилисьте нашихъ людей, котрі вложили свôй маетокъ на той дôмъ Божій, щобы тымъ помочи, а днесь мусять плакати и кортовосьте дорогою упоминатися, скривдилисьте нашихъ бѣдныхъ тростисôвъ, що такъ ревно помагали вамъ въ вашихъ солодкихъ плянахъ и слухали вашихъ обѣцянокъ, а днесь не могуть обôгнатись вôдъ довжникôвъ и докорôвъ, а помочи нѣ вѣдки, нѣхто не хоче навѣть и на книжку прийти набрати, анѣ на тикеты пивця. Поглядай чловеку и позѣвай... Якъ зачуваемо, то они сараки хотять муфувати... Ну тогды мы зôстанемо округлї сироты... Ба скривдилисьте себе самого, пляны пôрвались, цвитуча надѣя заросла тернемъ, парафія джерзиситска пропала для васъ, стратилисьте „zaufania" у вашого епископа, бо вкôнци переконавъ ся, що вы уважаете св. креста не по католицки, скривдилисьте и вашого редактора, бо вôнъ неборака сидить ночами и передумуе, (а такъ мало мае часу, звычайно не жонатый), якбы васъ оправдати передъ свѣтомъ христіяньскимъ и зъ вашого тяжкого, не вôдпущеного грѣха... Ой горе вамъ отченьку!

„Ось читайте и судѣть". Та вы вже засуджені давно американьскимъ, руськимъ народомъ.

Джерзиситскій парафіянинъ и вашъ краянъ.

— ПРОСИМО нашихъ читателѣвъ, щобы присилали дописи про все, що у нихъ сталось нового та цѣкавого сейчасъ, а не въ кôлька тыжднѣвъ пôзнѣйше, бо тодѣ ихъ дописи тратять на вартости.

Редакція.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головный Урядъ „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

Головный предсѣдатель { КОНСТ. КИРЧОВЪ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J.

Головный секретарь { С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.

Головный касіеръ { АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-предсѣдатель.........С. Митренко Olyphant, Pa.

Заст. секретаря........Йос. Кульчицкій Baltimore, Md.

Заст. касіера..........А. Янковичь Mc Adoo, Pa.

Радні:

А. Валевскій..............St. Louis, Mo.
А. Семаницкій..............Trauger, Pa.
К. Кобанъ..................Olyphant, Pa.
Ал. Сорока.................Plymouth, Pa.
Иванъ Парилякъ........Terryville, Conn.

Ихъ заступники:

Ив. Сенько..................Jessup, Pa.
Ив. Посипанко............Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровскій..........Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкій..........Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій......McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачь............Mt. Carmel, Pa.

Головный орґанізаторъ:

о. Н. Подгорецкій Box 543, South Fork, Pa

ЄСЛИ на якомъ плейзѣ васъ є 10 до 15 Русиновъ а хотѣли бы сте приступити до Союза, то заложѣть собѣ маленьке братство и напишѣть про се головному предсѣдателеви Konst. Kyrczow, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. а вонъ вамъ дасть близшій поясненя и пришле потрѣбнѣ рѣчи.

Ч. 564. **КВІТЪ** $100.00

на сто долярôвъ, котрѣ Руска гр. кат. Церковь въ Заушінъ, Угорщина, отримала яко назвычайну запомогу по Ильку Иваничь въ Скрентонъ, Па., зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Zauszin, 5-го Юнія, 1905.

Стефанъ Негребецкій, парохъ,
Свѣдки { Александеръ Гринко, Андрѣй Чекілъ.

Ч. 597. **КВІТЪ** $600.00

на шѣстьсотъ долярôвъ, котрѣ п. Анна Хорощакъ отримала яко посмертну запомогу по мужу Захарію въ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Shamokin, Pa., June 21, 1905.

Анна Хорощакъ.
Свѣдки { Кондратъ Котанчикъ, Онуфрій Ставискій,
Гав. Малинякъ, предсѣдат.,
Сем. Хорощакъ, секретарь.

Ч. 599. **КВІТЪ** $50.00

на пятьдесять долярôвъ, котрѣ п. Марія Салонъ отримала яко надзвычайну запомогу на утримане фамилии зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Shamokin, Pa., June20, 1900.

Марія Салонъ,
Свѣдки { Иванъ Ґлова, Яковъ Лорчакъ,
Гав. Малинякъ, предсѣдат.,
С. Хорощакъ, секретарь.

Рухъ
въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

ВАЖНЕ!

Братя Русины въ Monessen, Pa. и околици, даемо вамъ до загальнои вѣдомости, що брацтво св. Йоана Крестителя въ Monessen, Pa., вôд. Р. Н. С. 62, буде принимати въ мѣсяцю Юнію и Юлію новыхъ членôвъ безъ вступного. Отже, дорогѣ братя Русины, не тратьте доброи способности, але приступайте до братства, бо маєте добру нагоду и такъ само и до Р. Н. Союза, у котрôмъ забезпечите себе и свои родины.

Даниілъ Федорчакъ, секретарь.

ПОВІДОМЛЯЮ,

що дня 17-го червня вôдбувъ ся мітинґъ товариства Запороскои Сѣчи въ Ню Йорку, вôд. Р. Н. Союза 117. На тôмъ мітинґу выбрано слѣдуючій новый урядъ: предсѣдатель Данило Галицкій, заступець Николай Кароль, касіеръ Михайло Ганачѣвскій, заст. касіера Феліксъ Дашкевичь, фінансовый секретарь Иванъ Зазулякъ, контрольоръ Иванъ Бѣлобрамъ, дозиратель хорыхъ Иванъ Ганачѣвскій, дверникъ Тимко Куріца.

Симеонъ Смолякъ, секретарь.

БРАТСТВО

св. Ар. Михаила въ Beaver Meadows, Pa., вôддѣлъ Р. Н. Союза 95, буде отримувати пôврôчный мітинґъ дня 2 го Юлія о 1-ôй пополудни. На тôмъ мітинґу буде ся читати пôврôчный доходъ и розходъ и выбирати нового касіера, бо старый касіеръ пôшовъ за роботою на другій плейзъ. Такожъ будемо принимати новыхъ членôвъ за половину вступного черезъ 3 мѣсяцѣ Юлій, Августъ и Септемберъ, тожь горвѣть ся Братя Русины до нашого Братства, щобысьте забезпечили свои родины, бо не знаєте, що васъ чекає пôзнѣйше. Такожь оголошую, що котрый братъ не прийде на мітинґъ, то заплатить кары 50 центôвъ и напоминаю брата Кондрата Криницкого, щобы прийшовъ на мітинґъ, або давъ про себе знати и вырôвнавъ свой довгъ, бо инакше зôстане вымазаный. — А. Савка, секретарь.

ПОВѢДОМЛЯЮ

всѣхъ членôвъ братства св. Йоана Крестителя въ Scottdale, Pa., вôддѣлъ Союза 36, що дня 16-го Юлія вôдбуде ся пôврôчный мітинґъ. На той мітинґъ мае ся явити кождый членъ пôдъ карою 50 центôвъ, а урядникъ пôдъ карою $1.00. На тôмъ мітинґу буде ся выбирати новый урядъ.

Такожь прошу тутешныхъ Русинôвъ и зъ околицѣ, якѣ еще не належать до жаднои организаціи, щобы прийшли до насъ 16-го Юлія и забеспечили себе и свои родины. — Гриць Коваль, секретарь.

ЧИТАЙТЕ, БО ВАЖНЕ!

Братство сьв. Володимира в Ню Йорку, відділ 108 Р. Н. С., буде принимати нових членів через два місяці без вступного в Юнію і Юлію, а до Союза за вступним. — Дорогі братя, Русини нюйорскі, котрі еще не належите то вступайте до нашого братства і до Союза поки еще час, бо ніхто не знає, що кого чекає. Братя не тратьте доброї способности і вступайте до нашого братства; платня невелика, бо лише 35 центів місячно, за то дістає кождый член в разі слабости 5 долярів тиждново запомоги і доктора. — Мітинґи відбувають ся кождого місяця перед першим в суботу на 5-ій улиці, ч. 414. Тож сьміло братя вперед, бо в єдности сила.

За Уряд Братства:
Михайло Нижникевич, предс.,
Йосафат Сусідка, секретар,
Антін Шеремета, касієр.

ПОВѢДОМЛЕНЄ.

Братство св. О. Николая, вôдд. 104 Р. Н. Союза, въ Perth Amboy, N. J. буде отримувати пôврôчный мітинґъ дня 9-го Юлія, 1905, на Каролайнъ стрітъ въ гали п. Осифа Феціцы. На той мітинґъ кождый членъ мае ся появити о год. 2-ôй пополудни. Котрый членъ не прийде, заплатить кары 50 центôвъ, а урядникъ 1 доляра. Такожь взывае ся контрольну комісію, щобы зробила свой порядокъ.

Кузма Шкуратъ, секретарь,
121 Mechanic Str.

ПÔВРÔЧНЫЙ МІТИНҐЪ

братства св. О. Николая въ Auburn, N. Y., вôддѣлъ Союза 38, вôдбуде ся дня 2-го Юлія, въ першу Недѣлю по першôмъ въ церковной гали. На тôмъ мітинґу буде прочитано скôлько було доходу и розходу за минулого пôвъ року и буде ся принимати новыхъ членôвъ безъ вступного. Просимо, щобы на мітинґъ явились не лишь члены, але и тѣ що не стоять въ жадной организаціи, бо тогды вже за пôзно думати о брацтвѣ або Союзѣ, коли Господь допустить на чоловѣка хоробу або смерть.

В. Базарникъ, секретарь.

БЕЗЪ ВСТУПНОГО

буде принимати новыхъ членôвъ въ Юнію и Юлію Братство св. о. Николая, вôддѣлъ Союза 47 въ Cleveland, O., Любѣ краяне и братя не тратьте доброи нагоды и не вôдкладайте на дальше, бо се есть найлѣпша организація въ Америцѣ и невеликѣ центы треба платити, бо лишь $1.20 на мѣсяць, а за то есьте забеспеченѣ и ваша родина. Єсли Богъ допустить на васъ нещасте, хворобу, то достанете $5.00 на тыждень, а не дай Боже смерти, Союзъ заплатить вамъ **600** долярôвъ за мужа а 300 за жену. Не дивѣть, любѣ краяне на те, що вы молодѣ та здоровѣ, але подумайте собѣ, що смерти кождои хвилѣ треба ся сподѣвати, бо нѣхто не знае хвилѣ коли Богъ пôшле по насъ смерть — а по смерти дармо ся грѣхôвъ каяти. Теперь трафляе ся вамъ добра нагода, тожь дальше братя зберѣть ся разомъ, прийдѣть до насъ и дайте ся записати, то вамъ буде легче на серцю и на сумлѣню. Не слухайте нѣкого хто васъ веде на криву сторону, але тримайте ся правои дороги, що веде до царства а не до болота. Нашѣ мітинґи вôдбувають ся кождого мѣсяця въ Недѣлю по 15-ôмъ.

Лукачь Быбель, секретарь,
48 Hershel St., CLEVELAND, O.

ОГОЛОШЕНЄ.

Оповѣщаемо, що братство св. Йоана Крестителя въ Питсбурґъ, Па., вôдд. 96 Р. Н. С., буде принимати новыхъ членôвъ безъ вступного дня 23-го Юлію.

Наше братство поклало собѣ за цѣль служити своему народови и власнôй рускôй церквѣ тай плекати науку межи своими членами. Хто зъ Богомъ той зъ нами!

Урядъ Брацтва:
Иванъ Пастирчакъ, предс.,
Иванъ Баґанъ, заступникъ,
Стефанъ Борейко, секретарь,
Петро Лепакъ, касіеръ,
Яковъ Мудрикъ, зас. кас.
Андрей Гальчакъ, зас. секр.,
Михайло Ґаздайка } опѣк.
Николай Петровичь } хорыхъ

ОГОЛОШЕНЄ.

Повідомляем всіх Русинів філядельфійских, що Читальня Просьвіти містить ся під ч. 618 S. 2nd Str., 3d floor. До читальні принимаем людей старих і молодих, мущин і женщин. Мущини платять 25 ц. місячно, женщини 15 цнт. В читальни маем богато поучаючих книжок і ґазет, тутейших і староберевих. Книжки будем випозичати для членів і для приватних людий. В читальни, крім читаня книжок та ґазет будем учити сьпівати красні сьвіцкі пісні а також і набожні. Неуміючі читати ні писати також приходіть до читальні а певно навчите ся. Дорогі молодці та красавиці, приступайте в члени, не зважайте на злобні та безчельні аґітації мадярских наганячів. В читальни пізнаєте самі, хто вовк а хто баран.

КОМІТЕТ ЧИТАЛЬНІ.

Великій Баль

на доходъ рускои церкви св Петра и Павла въ Карнеґі, Па. вôдбуде ся въ Четверъ вечеръ дня 13-го Юлія 1905 въ славяньскôй гали на другôй евеню. Початокъ о годинѣ 6 ôй вечеръ. Вступъ для мущинъ 50 центôвъ.

На той баль запрашаемо якъ найсердечнѣйше всѣхъ Русинôвъ, щобы прийшли до насъ и зъ нами разомъ вабавили ся. Музыка буде добра, такожь и закуска и напитки всѣлякого рода. Прийдѣть до насъ братя зблизька и здалека, просить васъ рада церковна. Допоможѣть намъ такъ якъ помагають собѣ другѣ народности, а може и мы коли вамъ станемо въ пригодѣ.

За Комітетъ Церковный:
Гнатъ Турко, предсѣдатель,
Иванъ Гибай, касіеръ,
П. Арсеній, секретарь.

Програма

вечерка въ честь покровителя рускои громады и брацтва св. Йоана Крестителя въ Питсбурґу въ Суботу дня 8 Юлія с. р. зъ аматорснимъ представленемъ:

1. Промова;
2. Псаломъ „Коль славенъ“ — Хоръ мѣшаный;
3. Урльопники — образець въ I актѣ вôдограють члены Питсбурского хору;
4. Ой пôйду я / Кажуть люде } Хоръ мѣшан.
5. Крилець — Хоръ мужескій;
6. До просвѣты — вôддеклямуе А. Гальчакъ;
7. Очеретъ лугомъ гуде — Хоръ мѣшаный;
8. Публика — вôддеклямуе Мар. Пастирчакъ;
9. Выворожила — комедійка въ I актѣ, вôдограють члены хору;
10. А тфу тобѣ — Хоръ мѣшаный.

Вечерокъ вôдбуде ся о год. 8-ôй вечеромъ. Вступъ 25 цнт. Чистый доходъ на церковь и брацтво. Просимо всѣхъ якъ найсердечнѣйше!

КОМІТЕТЪ.

Збирайте грошѣ НА РУСКУ БУРСУ

въ Йонкерсъ, Н. Й.
и вôдсилайте до:
Rev. Paul Tymkievich,
69 Linden St., Yonkers, NY.
Чеки и моніордеры выписуйте на имя касіера:
John Glowa, treas. R. N. F.

На продажь фарма

на S. E., 23 S. ¼, T. 17, R. 2, E. 5 акрôвъ выорано и засѣяно збôжемъ а 10 акрôвъ вычищено для орки; фарма суха. Цѣлу фарму перетинае рѣчка, и для своеи потребы е досыть лѣса и сѣна. На фармѣ е хата и на 20 штукъ худобы стайня, комора та малый шпихлѣрь. Кругомъ фармы е добра дорога а до стації колѣевои (Teulon) 7 миль. Церковь близько, бôльше якъ одна миля. Цѣна сеи фармы $800 (цѣна послѣдна). По близшѣ информаціи удавайте ся на адресу:

Иванъ (Петрôвъ) Дрогомирецкій,
P. O. Pleasant Home, Man.,
Canada. —27

Вôдозва.

Симъ извѣщаю всѣхъ кого интересуе, що выйшла зъ друку и вже оправлена давно заповѣджена книжка

„Духовныи пѣсни“.

Книжка мѣстить въ собѣ 201 россійскихъ и 50 украиньскихъ пѣсней. Книжка ся оправлена въ скôрянôй мягкôй оправѣ, можна еѣ носити въ кишени. Цѣна однои книжки зъ почтою $1.00. Зъ тою справою прошу звертатись по адресу:

17- Rev. J. Kolesnikoff,
517 Broadway, Scranton, Pa.

ХОЧУ ЖЕНИТИ СЯ.

Маю 28 літ, єсьм родом зі Стрия (Галичина). Готівки маю $200.00 і сталу компанічну роботу на $1.75 денно. Глядаю чесної, письменної Русинки в віці около 20 літ. Прошу о фотоґрафію і свою на жадане пішлю.

Теодор Штундак,
Box 150, CLARKSBURG, W. VA.

Оденъ поважный чоловѣкъ пише про д. Штундака такъ: „Се порядний чоловік, пристойний, здоровий; чигають на него Словачки і Польки, а що тут руских дівчат нема, хоче на сій дорозі пробувати знайти жінку. 26—27

ДЕ ЄСТЬ?

Пошукую свои сестры Маґдалины Ґрамеръ. Приѣхала до Ню Йорку изъ Букарешту (Ромунія). Говорить по руски и по румуньски; вона є изъ двоѣма дѣтьми. Чоловѣкъ еи умеръ въ дорозѣ. Єслибы хто знавъ о нѣй або вона сама, то прошу написати на понизшу адресу:

Karl Grammer,
Vancouver, B. C., Canada.

Дописи.

Зъ Лемковщины.

Коли сынъ дорôсъ до своихъ лѣтъ, копавъ, карчивъ крячину, береги управлявъ, землицю, хлѣбець почавъ родитись, бо якось землиця въ лучше перемѣнилась. Але сынъ абы поправити свою долю, забравъ ся и на зарôбки за море, абы довги за вôтця посплачовати. Добрый сынъ за помочею Бога запрацювавъ значный грôшь, сплативъ довги, помôгъ знова молодшимъ братямъ и сестрамъ, щобы и они поступили крокъ въ свѣтъ и змогли заробити на кусочокъ лѣпшого хлѣба, але нынька тато и мама якось лѣпше навчили ся господарити и молодѣ сынове якось имъ лѣпше вподобались, хотяй старшій сынъ добрый у Бога и у людей, а въ тата и мамы якісь лѣпшѣ тамтѣ молодшѣ. Єсли-бы старшій и зрѣкъ ся господарства, то бы не шкодило, бо въ молодшихъ якусь лѣпшу надѣю покладають. Коли родичѣ оженять сына, щобы дѣти вже працювали та вôдняли тяжкôсть працѣ вôдъ зôвзялыхъ рукъ ставыхъ людей, то невѣстка прийде, тыждень два розсмотрить ся а пôзнѣйше каже: Я сама хочу газдовати, бо то все мого мужа; на що менѣ бути поза чіи плечѣ. Або ще и вѣна нѣякого не пригнала, а вже, якъ то кажуть, на цапки стае, а ты тату и мамо бери плугъ, мотыку въ руки, та працюй, хотяй есь слабый, бо инакше не поживишь ся; твоя надѣя на старѣ лѣта вже пропала.

Часы у насъ теперь дуже погôднѣ, придавъ бы ся дощь. Люде працюють коло картофель, бо часъ на то дуже сприяе. Збôжа, сѣянины, досыть краснѣ забераютъ ся, тôлько озимины: жита, пшеницѣ по мокравыхъ земляхъ дуже про марцьовѣ морозы выгибли, но зате по добрыхъ земляхъ суть краснѣ. Травиця по лукахъ и пасовискахъ середнього росту.

Худоба здорова дуже дорога, але богато коровъ слабуе на ноги, и много вырѣзали коровъ. Суть такѣ ґаздове, що всѣ коровы якѣ мавъ, зôстали порѣзанѣ.

Збôже по мѣстахъ, пляцахъ и рынкахъ, по такôй цѣнѣ якъ и перше: метеръ по 9 зл. р. чверть 2 зл. и 20 крайцарôвъ; картофлѣ 1 кор. бушель (чверть) мука 16 зл. р. метеръ.

Станъ здоровля у людей середный.

Роздѣле, дня 2 червня 1905.,

А Пыжъ.

Зъ Stuartburn, Man., Can.

Въ Недѣлю вôльну сиджу собѣ пôдъ трепетомъ, вôдганяю комарôвъ галузкою и читаю собѣ газеты.

Теперь и перше читавъ я кôлька дописей зъ нашои оселѣ, а всѣ они були про попôвъ, якъ бы то они були таки людцѣ, щобь можна про нихъ згадовати, що дбають о просвѣту нашихъ дѣтей. Просвѣты намъ найбôльше потреба, бо задля еѣ браку въ Буковинѣ и Галичинѣ мы дуже низько стоимо, а и тутъ сей бракъ перескаджае намъ розвиватись на степахъ канадійскихъ.

Зъ початку по зъорганізованю нашихъ шкôлъ, мали мы богато клопоту задля недостачѣ учителѣвъ руско-анґлійскихъ. Декуды поприходили подôльскѣ рускѣ Лемки, но тôлько щобы ошити хлопôвъ; перебувъ мѣсяць два тай пôшовъ.

Мы въ нашôмъ дистриктѣ есьмо дуже вдоволенѣ, бо наша школа не стоить пусто завдяки п. А. Бачиньскôй. Черезъ еѣ патріотизмъ, выврелалôсть и щиру працю, дѣти умѣють читати и писати дуже гарно. Такого успѣху мабуть нѣхто иншій за тыхъ кôлька мѣсяцѣвъ бувъ-бы не доказавъ.

Нашимъ людямъ релігія есть дуже на головѣ. По Службѣ Божôй варта постояти при церкви а матеріялу позбиравъ бы стôлько, що мавъ бы цѣлый тыждень зъ чого смѣяти ся.

Буковинець.

РУСКА КНИГАРНЯ въ Скрентонъ, Па.

продае

ВСЯКЇ РУСКЇ КНИЖКИ

такъ американьскї якъ и краевї,

а именно:

молитвенники, пѣснословцѣ, изборники, псалтырѣ, бiблiи, житя святыхъ, катехизмы, коляды, букварѣ, провôдники, читанки, повѣсти, спѣванники, казочки, штуки театральнї и другї поучаючї и забавнї книжки.

Черезъ Руску Книгарню можете замавляти всѣ американьскї и краевї часописи и выдавництва.

Грошѣ посылайте въ реджистрованомъ листѣ або черезъ почтовый або експресовый моні-ордеръ.

Грошѣ канадійскими марками, або срѣбными грошмы, не принимаемо.

Не забувайте долучати до листу моні-ордерôвъ, або чекôвъ, бо инакше мы не можемо достати грошей.

Почту оплачуемо самї.

Безъ грошей не посылаемо книжокъ нѣкому.

Хто зъ давнѣйшихъ замовлень не дôставъ всѣхъ книжокъ, тому що у насъ не стало, нехай подасть свою докладну адресу. Мы тому не посылаемо книжокъ, бо не маемо докладнои адресы.

Руска Книгарня высылае книжки того самого дня, коли одержить замовлене.

Замавляйте лишь тї книжки, що суть означенї въ нашôмъ оголошеню и новôмъ цѣннику. Єсли замавляете другї книжки, то мусите на нихъ довше чекати.

Адресуйте такъ:

Ruska Knyharnia

BOX 128, SCRANTON, PA.

Абу Касимовї Капцѣ. Дуже цѣкава и прегарна казка, якъ оденъ скупый чоловѣкъ не мôгъ позбути ся своихъ капцѣвъ. — Цѣна ... 30 цнт.

Американьскій Шляхтичъ. Образъ зъ житя рускихъ робôтникôвъ. Въ 3 актахъ. Дуже гарна и весела штука, котру можна грати въ театрѣ. Цѣна ... 15 цнт.

Америка. Зборка вѣршôвъ для американьскихъ Русинôвъ. Цѣна ... 15 цнт.

Анґлійскї Казки. Дуже цѣкава книжка для старыхъ и молодыхъ. Змѣстъ: 1) Якъ собѣ дуракъ розуму добувъ; 2) Маленькій ґрафъ. Цѣна книжки ... 15 цнт.

Ася. Дуже гарне оповѣдане зъ російского житя. Книжка та мае 90 стр. Цѣна 20 цнт.

Алѣ Баба и сорокъ розбôйникôвъ. Якъ бѣдный чоловѣкъ вôдкривъ скарбъ розбôйникôвъ въ страшнôй печерѣ, котрои дверѣ вôтвирали ся на слова „Сезаме вôтвори ся", якъ всѣхъ тыхъ сорокъ розбôйникôвъ замордувала одна невôльниця. Цѣна 20 цнт.

Апостолы и Євангелія на недѣлѣ и праздники греко-католицкои церкви. Мае 192 сторôнъ. Цѣна ... 40 цнт.

Библія Старого и Нового Завѣта. Велика книжка, що мае тысячу сторôнъ, въ дуже гарнôй оправѣ. Библія тота повинна бути на столѣ въ хатѣ кождого Русина-християнина. У сѣй Библіи суть всѣ книги Старого и Нового Завѣта. Є се одинока повна Библія приступна для нашихъ людей. Цѣна ... 2 доляры.

Библія Старого и Нового Завѣта зъ образками, меньша. Цѣна ... 30 цнт.

Богъ надежда моя. Найкрасшій рускій молитвословъ, въ котрôмъ мѣстять ся всѣ молитвы, молебнї акафисты, пѣснѣ и т. д. Дуже гарна скôряна оправа зъ золотымъ хрестомъ, береги листкôвъ золоченї, книжку замикае ся золочеными клямрами. — Цѣна книжки ... 1 дол. 50 цнт.

Бiблія Старого и Нового Завѣта въ двохъ книжкахъ, зъ образками. Цѣна ... 1 дол.

Букварь, книжка зъ котрои можна научити ся читати и писати по руски. Книжка коштуе ... 25 цнт.

Весела книжочка (зъ образками). Хто ту книжочку перечитае, то хочбы и якъ бувъ сумный, мусить ся смѣяти. Въ книжочцѣ тôй є 15 дуже смѣшныхъ образкôвъ, много смѣшныхъ пѣсень и оповѣдань. Хто єѣ купить, нѣколи не пожалуе. Цѣна 30 цнт.

Ворожка, котра кождому пресказуе його будучнôсть. Цѣна ... 20 цнт.

Въ путахъ шайтана. Змѣстъ: 1) Въ путахъ шайтана; 2) На вѣру; 3) Цѣповязъ. Три прекраснї повѣсти зъ житя татарского и зъ житя селянъ на Украинѣ. Книжка въ гарнôй оправѣ ... 80 цнт.

Вѣкъ нашои землѣ. Кôлько лѣтъ якъ стоить наша земля. Цѣна ... 5 цнт.

Вѣнець или малый сборникъ благопотребныхъ молитвъ зъ прибавленемъ божественнои Литургіи св. Іоана Златоустаго, утрени на св. и вел. Нед. Пасхи, пѣсней и пр. уложеный для молодежи гр.-кат. обряда. Молитвенникъ сей мае 200 сторôнъ, є гарно оправленый въ полотно, а на окладинкахъ мае трираменный золотый хрестъ. Цѣна сего гарного молитвенника ... 40 цнт.

Вôдкрытє Америки. Кождый американьскій Русинъ повиненъ знати, хто вôдкрывъ Америку, коли и якъ. Въ тôй книжцѣ вычитае, хто то бувъ Христофъ Колюмбъ, и якъ вôнъ вôдкрывъ Америку. Въ тôй книжцѣ суть такожь образки, якъ выглядають давнї мешканцѣ Америки. Цѣна книжочки ... 15 цнт.

Где єсть скарбъ закопаный. Наука о тôмъ, якъ его выдобути, занимаюча книжочка для всѣхъ, стор. 72. Цѣна ... 15 цнт.

Де-що зъ исторіи російскои православнои місіи въ Америцѣ. Хто чувъ де-що про православє въ Америцѣ, повиненъ ту книжку перечитати. Въ тôй книжцѣ находять ся слѣдуючї уступы: 1) Таємниче убійства; 2) Хитрый пôпъ, що знавъ вести розпустне житє; 3) Протоєрея убійники утотожненї; 4) Російскій непотрѣбный дôмъ; 5) Страшнї оповѣданя о жорстокости взглядомъ студентôвъ російскои церкви; 6) Драматична церковна исторія; 7) Російска церковь. Цѣна ... 10 цнт.

Де-що про звѣрята, рослины, камѣня и скалы. Велика и поучаюча книжка для руского народа. Мае 205 гарныхъ образкôвъ. Хто хоче знати, якї суть на свѣтѣ звѣрята, рослины, камѣнє и скалы, повиненъ купити собѣ ту книжку. Цѣна еи є мала, бо лишь ... 30 цнт.

Де-що про права и суды въ Сполученыхъ Державахъ. Кождый, хто мае до дѣла зô судомъ, веде процеса карнї або цивільнї, знайде въ тôй книжцѣ пораду, якъ въ якôй справѣ мае поступити. Книжку ту написавъ адвокатъ дръ Юліянъ Чупка. Цѣна ... 10 цнт.

Дорога до свѣдомости и Капиталъ и праця. Кождый Русинъ єсли хоче въ чесный спосôбъ дôйти до маєтку, повиненъ собѣ ту книжку купити и жити такъ, якъ въ тôй книжцѣ написане. Цѣна ... 10 цнт.

Домашный писарь. Зборка примѣрôвъ якъ укладати рôжнї письма, роднннї листы, дѣловї, приватнї письма и т. д. Цѣна книжки ... 50 цнт.

Дорога до щастя вѣчного или собраніе богомоленій на всякъ день, составлене для Русинôвъ греко-католицкого обряда. Великій молитвенникъ зъ рôжными молитвами и потребами церковными. Мае триста сторôнъ, въ гарнôй полотнянôй оправѣ зъ золотымъ трираменнымъ хрестомъ на окладинцѣ, зъ футераломъ. Цѣна ... 60 цнт.

Движима азбука до науки читаня по руски для старшихъ людей. За вôсѣмъ годинъ можна научити ся по руски читати. Ученї люде признали, що се є найлѣпшій и найскоршій спосôбъ до науки читаня. Цѣна книжки ... 50 цнт.

Думы, думки, коломыйки и пѣсни народнї. 127 пѣсень. Цѣна ... 30 цнт.

Духовнї Пѣсни на російскôмъ и украиньскôмъ языкахъ. 250 пѣсень. Книжка та мае 348 сторôнъ и мае гарну мягку скôряну оправу. Можна єѣ носити въ кишенѣ. Цѣна ... 1 дол.

Жовнѣръ. Дуже гарнї и поучаючї оповѣданя. Змѣстъ: 1) Жовнѣръ; 2) Римъ; 3) Золотї га ки; 4) Де-що про штунду; 5) Передемер ий хвилѣ; 6) Нищенє москітôвъ; 7) Пѣс ь бразилійска; 8) Левъ Толстой о російско-японьской войнѣ; 9) Поговôрка. Цѣна ... 10 цнт.

Журавлѣ. Зъ портретомъ Ивана Франка, нашого найславнѣйшого писателя. Змѣстъ тои книжки є такій: 1) Журавлѣ; 2) Закутникъ; 3) Новôтнї гайдамаки; 4) Пѣснь про Канаду; 5) Пѣснь канадійска; 6) Пайлотъ Бютъ. Цѣна ... 15 цнт.

Житє св. Отца Николая зъ акафистомъ и пѣснями. Цѣна ... 10 цнт.

Зубъ за зубъ. Поучаючї и цѣкавї оповѣданя. Змѣстъ: 1) Зубъ за зубъ; 2) Бомъ; 3) Судьба свѣтôвъ; 4) Назва Русины. Цѣна ... 10 цнт.

Житя Святыхъ Угодникôвъ Божихъ на кождый день въ роцѣ. Богато образкôвъ святыхъ. Книжка ся є дуже гарно оправлена, береги картокъ позолочуванї, замикае ся клямрою, зъ футераломъ. Цѣна книжки ... 3 дол.

Захаръ Беркутъ. Найкрасша руска повѣсть зъ часôвъ нападу Татаръ на рускї землѣ. Велика книжка 224 стор. Цѣна ... 80 цнт.

Зъ рôжныхъ нивъ. Змѣстъ: 1) Вся людска тварь зъ хвалою прійде; 2) Чого намъ дѣйсно потреба; 3) Не плоти ради, не плоти; 4) Найбôльшій духовый постъ; 5) Михайло Петровичъ Старицкій, зъ портретомъ; 6) Якъ будуть йти шапы? 7) Ангелъ та пустельникъ; 8) Дещо цѣкавого; 9) Зô свѣта. Цѣна ... 15 цнт

Знѣмченый Юрко. Дуже цѣкава исторія про чоловѣка, що забувъ свою рôдну мову а удававъ, що вôнъ говорить по нѣмецки, ажь коли прійшла бѣда, тогдѣ заговоривъ по руски. Можна грати въ театрѣ. Цѣна книжочки ... 10 цнт.

Золотый Отченашъ. Молитва къ Сладчайшему Господу Исусу Христу; Пѣснь къ Святому Богу; Пѣснь къ Пресв. Дѣвѣ Маріи. Зъ образкомъ. Цѣна ... 5 цнт

Житє, Заробки и орґанізаціи и таке иньше въ Злученыхъ Державахъ. Хто ту книжочку перечитае, буде мавъ понятє про житє робôтникôвъ въ Амер. Цѣна 15 цнт.

Иванъ Гусъ. Житє и смерть великого ческого учителя. Цѣна ... 10 цнт.

Исторія Руси-Украины (мала) зъ многими образками князѣвъ рускихъ и гетьманôвъ козацкихъ. Кождый чоловѣкъ повиненъ знати исторію свого рôдного краю и кождый правдивый Русинъ повиненъ знати сю книжочку на память. Цѣна ... 10 цнт.

Изборникъ благопотребныхъ церковныхъ чинôвъ и службъ зъ Часослова, Тріодей, Трефологіона, Минеѣ общои и Литурґікона. Велика книжка въ дуже гарнôй скôрянôй оправѣ, береги картокъ золоченї, замикае ся двома клямрами, зъ футераломъ. Цѣна ... 4 дол.

Конституція Сполученыхъ Державъ. Книжку ту повиненъ мати у себе кождый, хто жие въ Сполученыхъ Державахъ, а особливо той, хто хоче стати ситизеномъ. Цѣна ... 10 цнт.

Китичка для малыхъ дѣвчатъ. Кожда мати повинна купити для своихъ малыхъ дѣтей ту гарну и поучаючу книжочку. Змѣстъ: 1) Хлѣбъ насущный; 2) Найбôльшій скарбъ; 3) Нагороджена милостиня; 4) Коралѣ; 5) Талька. Цѣна ... 10 цнт.

Катехизмъ малый християньско-католицкои религіи для руско-католицкого обряду. Цѣна ... 10 цнт.

Каштанка. Дуже гарне и цѣкаве оповѣдане про песика, его житє и науку. Цѣна 10 цнт.

Коваль Бассімъ. Велика книжка въ гарнôй полотнянôй оправѣ, въ 20-тьохъ пѣсняхъ, про коваля Бассіма, котрый пропивавъ всьо то, що заробивъ и не дбавъ о завтра и про короля, що перебравши ся, хотѣвъ пôзнати нужду народа. Хто ту книжку прочитае, певно и поучить ся много и насмѣе ся. Цѣна ... 80 цнт.

Коли ще звѣрѣ говорили. Найкрасшї рускї казки 146 сторôнъ. Цѣна ... 40 цнт.

Капраль Тимко, або що насъ губить, народна драма въ пять актахъ. Цѣна 15 цнт.

Книжочка Рахункова. Дуже пожиточна для американьскихъ Русинôвъ. При помочи тои книжочки дуже легко можна собѣ обрахувати пейду и рôжнї выдатки. Книжка та дуже потрѣбна и для робôтникôвъ и для бизнесменôвъ. 160 сторôнъ. Цѣна ... 50 цнт.

Лихій попутавъ. Прекрасне оповѣдане зъ житя Русинôвъ на Украинѣ. Цѣна 20 цнт.

Луцъ Залпвайко. Исторія піяка вôдъ народженя ажь до смерти зъ 19 образками. Цѣна ... 15 цнт.

Лѣсъ шумить. Дуже зворушаюче оповѣдане про страшну исторію. Цѣна ... 10 цнт.

Лисъ Микита. Найкрасша и найсмѣшнѣйша книжка, котра кождому подобае ся, чи старому чи молодому, чи вченому, чи невченому, кождый єѣ читае и абы незнати якъ бувъ сумный, то певно засмѣе ся якъ ту книжку зачне читати а ще до того подивить ся на гарнї и смѣшнї образки, котрыхъ є повно въ книжцѣ. Цѣна 50 цнт.

Листъ Божій зъ дуже гарными образками и молитвами. Цѣна ... 10 цнт.

Марія. Зъ портретомъ Лисенка, нашого найславнѣйшого композитора. Змѣстъ: 1) Марія; 2) На чужинѣ; 3) Скоромъ; 4) Рôкъ 1903 въ старôмъ краю; 5) Людоѣдство въ Конґо; 6) Клопоты кума Софрона. Цѣна книжочки ... 10 цнт.

Марта Борецка. Историчне оповѣдане про найбôльшу руску патріотку, що волѣла вмерти, якъ бачити упадокъ вôтчины. Цѣна ... 30 цнт.

Маруся. Найкрасша руска повѣсть для народа. Стор. 160. Цѣна ... 25 цнт.

Микита хрунь. Три дуже гарнї пѣснѣ про пролѣтки Микити Хруня, его вôйтôвство и его бѣду, рахунки и упадокъ ... 5 цнт.

Москвофілы и народовцѣ. Хто хоче знати хто москвофілы а хто народовцѣ, нехай перечитае ту книжку. Цѣна ... 15 цнт

MALOJ CHLIB DUSI ili Szobranije raznech Molenij Szwiataho Bohozluzsenija w dusewnuju polyzu greko-kaftolicseszkaho obriada. Молитвенникъ для угорскихъ Русинôвъ. Цѣна ... 20 цнт.

Молитвенникъ для гр. кат. дѣтей. Малый молитвенникъ зъ молитвами и потребами для дѣтей. Гарна оправа. Цѣна ... 20 цнт.

Молитвенникъ мѣстить въ собѣ дуже богато молитвъ, на всякї нотребы и дни въ роцѣ, літурґіи, тропари и кондаки на всѣ дни, недѣлѣ и свята въ роцѣ, псалмы, парастасы, літургіи о усопшихъ, розличнї службы, акафисты и рôжнї пѣсни. Молитвенникъ той мае 320 великихъ сторôнъ, є гарно оправленый въ полотно, на окладинкахъ мае золотый трираменный хрестъ а коштуе разомъ зъ футераломъ ... 50 цнт.

Малый Робінзонъ зъ образками ... 40 цнт.

Народный рухъ австро-угорскихъ Русинôвъ. Въ книжочцѣ тôй подана є исторія угорскихъ и галицкихъ Русинôвъ вôдъ часу, коли галицкї Русины достались пôдъ панованє Австріи ажь до 1850 року. Цѣна книжочки ... 15 цнт.

Нападъ на млынъ. Дуже гарне оповѣдане зъ вôйны французко-нѣмецкои 1870 р. Цѣна ... 10 цнт.

Народнї казки. Часть І. Зъ гарными образками. Змѣстъ: 1) Яйце-райце; 2) Казка про красуню и лиху бабу; 3) Соловой розбôйникъ и лихій царевичъ; 4) Кирило Кожемяка; 5) Царівна жаба. Цѣна 25 цнт.

Наськї украѣньскї казки Запорожця Іська Материнки. Казка про царôвъ садъ та живу сопѣлочку. Казка про дурня та його коня, срѣбна шерстинка, золота шерстинка. Казка про маленького Ивася, змѣю, дочку єѣ Олесю та задныхъ гусенятъ. Дуже гарнї пѣснѣ. Цѣна ... 25 цнт.

Наверненый Грѣшникъ. Про грѣшника, що навѣть до пекла не хотѣли его приняти. Цѣна ... 20 цнт.

Образки и Загадки. Дуже гарна и смѣшна книжочка, мае 29 образкôвъ, богато загадокъ и смѣшного. — Хто хоче забавити ся и насмѣяти ся, нехай купить собѣ ту книжочку. Цѣна ... 10 цнт.

Образки зъ Америки. Правдивї пригоды зъ житя нашихъ Русинôвъ въ Америцѣ, въ першихъ початкахъ еміґраціи. Деякї сумнї а деякї дуже смѣшнї. Цѣна книжки лишь ... 10 цнт.

Оповѣданя. Правдивї подѣѣ зъ житя Русинôвъ въ Америцѣ. Дуже цѣкавї и поучаючї. Въ книжочцѣ тôй мѣстять ся чотиры оповѣданя: 1) На аґітаціи; 2) Въ Ню-Йорку; 3) Американьска гостина; 4) Бизнесъ. Хто еще не мае тои книжки, повиненъ собѣ купити. Цѣна ... 15 цнт.

Оповѣданя Стороженка. Не въ добрый часъ и Вуси два дуже смѣшнї и цѣкавї оповѣданя. Цѣна ... 10 цнт.

Орися. Прекрасне оповѣдане про дѣвчину Козачку, Цѣна ... 5 цнт.

Оповѣданя про заздрыхъ богôвъ. Дуже цѣкава книжка про поганьскихъ богôвъ, котрї такъ само жили якъ люде, такъ само сварили ся мѣжь собою, а при тôмъ були заздрї и не хотѣли, щобы люди пôзнали деякї рѣчи, котрї они знають. Цѣна ... 10 цнт.

О пôдземныхъ скарбахъ. Дуже цѣкава книжка о тôмъ, якї то скарбы крыють ся пôдъ землею, и якій маемо зъ нихъ пожитокъ. Цѣна ... 30 цнт.

Покуса. Дуже гарна книжка для руского народа. Змѣстъ: 1) Покуса; 2) Зъ практичнои школы; 3) Я тутъ голова; 4) Пѣсня про Канаду; 5) 11,000 метрôвъ надъ землею; 6) Рускому серцю; 7) Вѣкъ людей, звѣрятъ и рослинъ; 8) Духовна пѣсня. Цѣна ... 10 цнт.

Про вôдступникôвъ вôдъ російского православія и ихъ переслѣдованя. Книжка ся пише про рôжнї религіи въ Росіи и на Украинѣ, и якъ урядъ російскій карае вôдступникôвъ вôдъ православнои вѣры. Цѣна ... 10 цнт.

Повѣнь. Цѣкаве оповѣдане старого господаря про його житє. Цѣна ... 15 цнт.

Подорожь довкола землѣ въ 80 дняхъ. Якъ оденъ чоловѣкъ въ протягу 80 днѣвъ обѣхавъ цѣлу кулю земску и его пригоды. Велика книжка 238 ст. Цѣна ... 60 цнт.

Подорожь Ґулівера до краю Ліліпутôвъ. Цѣкавї пригоды подорожника въ краю маленькихъ людей ліліпутôвъ. Цѣна книжки ... 25 цнт.

Про нутро землѣ. Поучаюча книжка про те якъ выглядае наша земля зверха и въ серединѣ. Зъ 22-ма дуже гарными образками. Цѣна ... 25 цнт.

Псалтырь блаженного пророка и царя Давира зъ пѣснями и величанями на праздники Господскї, Богородичнї и Святыхъ зъ Параклисомъ и Пасхаліею. Велика книжка въ дуже гарнôй оправѣ зъ трираменнымъ золотымъ хрестомъ вытисненымъ на окладинцѣ, береги листкôвъ позолочуванї, зъ футераломъ. Коштуе ... 3 дол.

Пѣснь Пресв. Дѣвѣ Богор. Маріи чудотворнôй иконѣ Маріи Повчаньскои; Пѣснь о потрегѣ найблагословеннѣйшои панны Маріи, зъ гарнымъ образкомъ. Цѣна 5 цнт.

Пѣснословець, або нове зôбранє церковныхъ пѣсней, праздничныхъ, храмовыхъ, покаянныхъ, страстныхъ, молитвенныхъ, чудотворнымъ иконамъ и пр. зъ додаткомъ тропарôвъ кондакôвъ утренѣ воскресном, Свѣте тихій, Славословія великого, коляды для старшихъ и молодшихъ християнъ. Сторôнъ 310. Цѣна ... 40 цнт.

Розмова Поляка зъ Русиномъ. Описуе якъ Русинъ зъ Полякомъ розмовляе а опôсля переконаный пристае на руске. Коштуе ... 10 цнт.

Всячина.

СОБАКА — КУРЯЧОЮ МАМОЮ.

Що собака може заступити мѣсце квоки, доказуе фактъ, якій лучивъ ся у одного американьского фармера. Вôнъ мавъ великого, кудлатого и дуже ласкавого пса, котрый выробивъ собѣ таку „симпатію" у домашного дробю, що куры, качки, гуси бавились зъ нимъ якъ-бы зъ якимъ собѣ рôвнымъ птахомъ. Одного разу фармеръ насадивъ яйця въ апаратъ до выгрѣваня курчатъ, якій мавъ у себе дома. Коли писклята выкололись зъ шкаралупъ и почали бѣгати по подвôрю, шукаючи мѣсця де-бы можна троха огрѣтись, задержались цѣлою купкою передъ розтягненою на земли собакою и якбы инстинктовно прочуваючи, що ся собака имъ нѣчого злого не вдѣе, почали впихатись въ густѣ его кудла. Видко, що се двоякне товариство було собацѣ до вподобы, бо она зъ мѣсця за довшій часъ не рушалась, ажь хтось вкôнци таки еѣ наполохавъ. Тодѣ собака зôрвалась зъ мѣсця а цѣла купка писклятъ выпала зъ кудлôвъ на землю и зъ писком пустилась на вздогôнъ за собакою. Собака рада-не-рада, по довгихъ перегонахъ зъ писклятами, таки мусѣла лячи знова на землю и тулити до своеи собачои груди напастныхъ писклятъ. По кôлькохъ разахъ такои опеки, собака такъ звыкла до писклят, що коли лишь одно зъ нихъ десь вôдбѣгло вôдъ гуртка, то собака заразъ почала вынюхувати слѣдъ загибшого писклята и сейчасъ завертала его домôвъ. Взагалѣ собака такъ поводилась зъ писклятами якбы рôдна мати-квочка.

Цѣкавѣ книжки

* Америка ....15 ц.
Американьскій шляхтичь..........15 ц.
* Ангелъ та пустельникъ и другѣ рѣчи ....15 ц.
Борба клясъ и чому робôтники органiзують ся..........15 ц.
Весела книжочка въ образками....30 ц.
* Грѣхи мiлiонерôвъ и т. п. С. 7..15 ц.
Дещо зъ исторiи православнои мiсiи въ Америцѣ..........10 ц.
Дещо про звѣрята ....30 ц.
* Двѣ левады и т. п. С. 5 ....15 ц.
Дещо про права и суды въ Сполуч. Державахъ ....10 ц.
* Дорога любови, то Божа дорога С. 6..........15 ц.
Жовнѣръ..........10 ц.
Журавлѣ..........15 ц.
* Жите, зарôбки, органiзацiи и т. п. въ Спол. Державахъ ....15 ц.
Зубъ за зубъ..........10 ц.
Капiталъ и праця ....15 ц.
Конституцiя Спол. Державъ ......10 ц.
Книжка Рахункова..........50 ц.
Марiя ....10 ц.
* Наверненый Грѣшникъ..........20 ц.
Народный рухъ австро-угорскихъ Русинôвъ..........15 ц.
Образки и загадки..........10 ц.
Образки зъ Америки..........10 ц.
Оповѣданя..........15 ц.
Про вôдступникôвъ вôдъ рос. православiя ....10 ц.
Провôдникъ руско-англiйскiй (тлумачь)..........50 ц.
* Про нутро землѣ..........25 ц.
Подземнѣ скарбы ....25 ц.
Покуса ....10 ц.
Розмова Поляка, зъ Русиномъ....10 ц.
Руско англiйскiй словарецъ........20 ц.
* Религiйнѣ вѣрованя старинныхъ народôвъ..........20 ц.
Смерть ....10 ц.
Тарасъ Шевченко..........15 ц.
Тимко Гаврилюкъ..........15 ц.
* Хто зъ чого жiе ....15 ц.
* Якѣ то е люде на земли, зъ 20 образками ....50 ц.

Адресъ:
„SVOBODA" BOX 353, SCRANTON, Pa.

Друкарня „Свободы"
друкуе
тикеты, паперы, коверты, книги, книжки, плякаты, циркуляры
и взагалѣ всѣ роботы друкарскѣ
старанно, тано и на часъ.
Братскѣ опѣкуны хорыхъ повиннѣ мати книжки для записованя коли хто захорувавъ, на яку слабость и т.д.
Адресъ:
„SVOBODA", Box 353, Scranton, Pa.